

Der slappes af efter en lang dag

Rejse til Kroatien 16.05-23.05.2008

Der arbejdes hårdt

Dagmar og Lenes dagbogsoptegnelser fra turen til Kroatien

Indholdsfortegnelse	Side
Fredag den 16/5 – Afrejse til Split	3
Lørdag den 17/5	3
[1] Ca. 500 meter nordvest for Pitve	4
[2] 1.5 km øst for Pitve mod Jelsa	6
Søndag den 18/5	10
[3] Mellem Grodinj og Visoka	10
Et lille mellemstop Peter W råbte Ophrys	14
[4] Frokoststop på bjergstop nord for Humac	15
Et lille mellemstop	17
Mandag den 19/5	19
[5] Omegnen af Selca	19
[5] Omegnen af Selca - frokoststop på bjergtop	22
[6] Mellem Brusje og Hvar by	23
Hvar by	24
Stop ved færgen	25
Tirsdag den 20/5	27
[9] Zelovo nordvest for Sinj - Eng set fra vejen	27
[7] Postinje Donje - Græsdominerede bakker og erosionsrender på høje vejskrænter	29
[8] Muc - Fugtige til våde enge	31
[10] Syd for Zelovo – frokost - Kalkrige overdrev (karst) med krat	33
[10] Syd for Zelovo – lille ekstra stop	34
Onsdag den 21/5	38
[11] -1 km nord for Ham	38
[12] - Små engstykker mellem krat	40
Frokoststop	42
[13] 5 km syd for Sinj mod Split - Krat med små engstykker	43
[13] 5 km syd for Sinj mod Split – Bakker	45
Torsdag den 22/5	47
[14] Dalen langs Zremanjo floden – 1. stop - Bakker og vejskrænter på skifer og kalk	47
[14] Dalen langs Zremanjo floden – frokoststop	49
[14] Dalen langs Zremanjo floden – 3 stop	52
Middag på fiskerestaurant	53
Fredag den 22/5	56
Stop på vej mod nationalparken	56
Stop ved vandet tæt ved nationalparken	57
Krka nationalpark	58
Primosten	60

	Side
Fra Niels - Orkideer på Hvar og i det centrale Dalmatien	62
Fra Niels - Kroatiske skærmpplanter	71
Fra Thøger – Sommerfugle	72
Fra Kristoffer – Fugle set og hørt	73
Blomsterliste uden orkideer	74
Kort over Lokalteter	82
Deltagerliste	86

Redigeret af Dagmar Levisen og Lene Køhler

Fredag den 15/5 – Afrejse til Split

Lene tog tidligt fra arbejde og fik hurtigt pakket det, hun skulle have med. Lene og Peter tog lige en hurtig kop te, inden de bestilte taxaen, som kom meget hurtigt. De var derfor i lufthavnen en ½ time før, vi skulle mødes ved cafe "Karen Blixen", som nu har fået nyt navn. Her sad allerede Kjeld, Thøger, Dagmar, Marianne og Morten og Dorte. Nogle nød en øl og andre en kop kaffe. Resten kom meget hurtigt. Vi var alle i højt humør ved tanken om alt det nye, vi skulle se. Den eneste bekymring var den usandsynlig dårlige vejrudsigt for Split og omegn. Kun om lørdagen skulle vi få fint vejr. Derefter ville temperaturen falde drastisk, og det skulle øse ned i flere dage. Der var en lang kø ved check-in, men det gik forholdsvis hurtigt. Vi satte os og fik en øl og et stykke brød. Nu fortalte Niels, at Kjeld var hans bedste ven! Da Niels var kommet igennem security check og skulle samle sine ting sammen, havde han lige lagt sit pas fra sig og glemt det i farten. Kjeld havde heldigvis set det. Vi var heldige, for nu fik vi også Niels med på turen. Vi skulle af sted fra gate A15. Dette blev dog lavet om til C18. Vi skulle ud af Schengen og derfor igennem paskontrollen. Her var der en meget lang kø. I begyndelsen sad der kun en betjent, men der kom dog heldigvis en mere. Dette medførte, at vores fly blev forsinket. Vi blev kørt ud til flyet i bus af to omgange, men forsinkelsen betød, at vi skulle vente yderligere næsten 40 min i kø ved startbanen, før vi kom i luften.

Dagmar købte i flyet en sandwich, som var elendig, med klægt brød af ubestemmelig herkomst, men fyldet af ost, skinke og salat var friskt og velsmagende. Flyveturen gik hurtigt, og vi fik indvundet noget af den tabte tid. Bagagen kom meget hurtigt, og bussen blev pakket i en fart. Vores chauffør "Sjo-Sjo" kunne ikke tale andet end kroatisk. Turen til hotellet skulle tage 8 min. Men der var vejarbejde og omkørsler, der ledte os på vildspor. Det blev en længere tur i mørket og "Sjo-Sjo" måtte ud for at spørge om vej flere gange, før han fandt hotellet. Vi fik en dram, inden vi fik nøglen til vores værelser. Vi lå endelig i vores senge kl 0.30.

Lørdag den 17/5

Vi blev vækket kl. 6 og efter et hurtigt bad, var der morgenmad. Der var et meget stort japansk selskab, som skulle af sted på samme tid som os. Lene kunne ikke finde det kogende vand til te. Det var placeret i koldtvandsbeholderen, meget logisk. Nu begyndte det helt store cirkus. Der gik en seddel rundt, hvorpå vi skulle skrive vores navne og adresser ud for det værelsesnummer, vi havde haft. Senere viste det sig at krofatter også skulle have pas nummer. Vi kom dog af sted næsten som planlagt kl. 7.

På færgen til Hvar

Derpå gik det til havnen i Split, hvor vi ankom kl. 8. Nu gik vi lidt rundt og var heldige, at banken åbnede kl. 8, så vi kunne få vekslet nogle penge, inden vi gik ombord på færgen til Hvar ca. kl. 8.30. Vi sad oppe på soldækket, det var strålende solskin. Færgen sejlede til tiden kl. 9. Da vi var kommet ud på åbent hav, blæste det temmelig meget, så nogle af os flyttede væk fra rælingen og ind midt på dækket. Der var ikke til at være nedeunder i salonen på grund af røg.

Efter vi var kommet i land, ville "Sjo-Sjo" køre os til vores hotel. Der gik nogen tid, inden han forstod, at vi bare ville til et supermarked og købe øl og vand. Nu var vi klar til at komme ud og botanisere. Niels havde to sorte pletter på kortet over Hvar i nærheden af Pitve, så dem blev kursen sat efter.

Stop [1] ca. 500 meter nordvest for Pitve

Vi startede med at spise vores frokost under oliventræerne, siddende på en lav mur. Madpakken bestod af et meget stort stykke brød med 2 små skiver skinke og ost. Godt det kunne skylles ned med øl. Vi botaniserede mellem sten og buske i et vildnis mellem små oliven marker og langs vejen til begge sider.

Nu gik vi ellers på jagt efter den Ophrys, der var målet for opholdet på Hvar. Den blev fundet, men kun som en vissen stander. Der var meget andet spændende at se, og vejret var helt vidunderligt:

Cynara scolymus
Fumaria officinalis
Umbilicus rupestris
Aegilops geniculata
Veronica cymbalaria

Artiskok
Læge-Jordrøg
Klippe-Navleurt
Knæbøjlet Gedeøje
Hvid Ærenpris

Anacamptis coriophora ssp. *fragrans* Tæge-Gøgeurt

Cynara scolymus Artiskok

Umbilicus horisontalis
Tragopogon porrifolius
Anthericum liliago
Anacamptis coriophora ssp. *fragrans*
Ceterach officinarum
Nigella damascena
Orobanche
Lagurus ovatus
Helichrysum stoechas
Onosma arenarium
Ficus carica
Euphorbia exigua
Alkanna tinctoria
Tordylium apulum
Briza maxima
Salvia triloba

Udspærret Navleblad
Havrerod
Ugernet Edderkopurt
Tæge-Gøgeurt
Miltbregne
Jomfru i det grønne
Gyvelkvæler
Harehale
Karry-Evighedsblomst
Sand-Æselurt
Figentræ med mange figner på
Liden Vortemælk
Farve-Stilkfrø
Storkronet Skjoldfrø
Stor Hjertegræs
Trelappet-Salvie

Tragopogon porrifolius Havrerod

Lagurus ovatus Harehale

Asplenium trichomanes ssp. *pachyrachis*
Sedum reflexum
Geranium purpureum
Geranium dissectum
Bellardia trixago
Blackstonia perfoliata
Scaligeria napiformis
Ophrys fuciflora ssp. *apulica*
Orlaya grandiflora
Asparagus acutifolius
Scandix pecten-veneris
Minuartia

Underart af Rundfinnet Radeløv
Bjerg-Stenurt
Purpur-Storkenæb
Kløftet Storkenæb

Gyldenurt

Storblomstret Bredfrø

Jomfrukam
Norel

Asplenium trichomanes ssp. *pachyrachis* Underart af Rundfinnet Radeløv

Onosma arenarium Sand-Æselurt

Stop [2] – 1.5 km øst for Pitve mod Jelsa

Derefter kørte vi lidt ned af vejen og holdt ind ved en lille skov. Der var en fugl, der sagde hub-hub-hub, men da det var midt på dagen, var det nok ikke Dværguglen

Her var der også meget spændende at se på:

Anthericum liliago Ugrenet Edderkopurt

Rubia peregrina
Dorycnium hirsutum
Lonicera etrusca

Psoralea bituminosa Vellugtende Spidskløver

Krap
Håret Hanefod
Etruskisk Gedeblad

Lagurus ovatus
Malva sylvestris
Briza maxima
Helichrysum stoechas
Hyparrhenia hirta
Psoralea bituminosa
Teucrium polium
Polygala major
Crupina crupinastrum
Linum tenuifolium
Hymenocarpus circinnatus
Hippocrepis ciliata
Micromeria juliana
Aethionema saxatilis
Cistus salvifolius
Reichardia picroides
Ceterach officinarum
Romarinus officinalis
Hedypnois cretica
Orobanche ramosa

Harehale
Alm. Katost
Stor Hjertegræs
Karry-Evighedsblomst
Tvilling-Skæggræs
Vellugtende Spidskløver
Kortlæbe
Stor Mælkeurt i frø
Flerblomstret Krybefrø
Smalbladet Hør
Hindebælg
Børste-Hestesko
Aks-Murtråd
Klippeurt
Salviebladet Cistus
Haresalat
Miltbregne
Rosmarin
Ribbekurv
Grenet Gyvelkvæler

Serapias parviflora

Hans kom og sagde, at der var Serapias oppe på skråningerne, så vi var nogle som klatrede op og ned ad adskillige mure, store sten og forhindringer. Der var flere meget små Serapias, men Lene fandt en

Neotinea maculata
Serapias parviflora
Ceratonia siliqua
Cynoglossum creticum

Johannesbrødræ

Da vi kom ud på vejen, kunne vi se på Niels, at han havde fundet, det han var kommet efter. Det var lige så han dirrede. I hånden holdt han en *Ophrys fuciflora* ssp. *apulica*. Den havde han fundet i blomst ca. 1.5 km nede ad vejen, på en lille vigeplads, hvor den var kørt ned. Nu har han selv set den og behøver ikke mere at referere til andre botanikere. Niels havde taget sit fund med for at vise os det, og det blev behørigt fotograferet. Der blev lavet et ekstra lille fotostop, hvor vi kunne se, at mindst 5 Oprys var kørt ned. Men vi kunne sagtens få taget nogle fine billeder af dem og af de andre blomster, der stod i nærheden.

Ophrys fuciflora ssp. *apulica*

Ophrys fuciflora ssp. *apulica*
Urospermum picrioides
Teucrium chamaedrys

Ru Halefrø
Ædel Kortlæbe

Der fotograferes *Ophrys fuciflora* ssp. *apulica*

Nu kørte vi til vores hotel Arkada, der var et stort badehotel. Her skulle vi bo to nætter. Vi fik nogle meget udmærkede værelse på 5th sal. Hotellet lå lidt langt fra byen Stari Grad, hvis man ville ind og spise. Peter og Lene gik en lille tur ind mod byen, inden de skulle spise. De mødtes med Dagmar og satte sig sammen med Thøger og Christoffer. Der var en meget stor buffet. Maden var ganske udmærket. Der var suppe, dejlig salatbar, forskellige former for kartofler, ris, og pasta, 3 slags fisk, kylling og svinekød. Dertil fik vi en udmærket lokal rødvin. Vi tog også lige en te og cappuccino, inden vi gik til køjs.

Ophrys fuciflora ssp. *apulica*

Teucrium chamaedrys Edel Kortlæbe

Søndag den 18/5

Vækkeuret ringede kl. 7. Det blæste meget og der trak nogle meget sorte skyer. Morgenmaden var rigtig god med te/kaffe, joughurt, juice, æg, pølse, brød og ost. Vi kørte som aftalt præcis kl. 9. Først skulle vi dog hen og købe øl og vand. Så kørte vi østpå op over bjergene, hvor der var en fantastisk udsigt. Øverst oppe så der ud til at være et rigtig godt sted, men vi var på vej til Grodinj, hvor Niels havde nogle anvisninger på interessante områder.

Stop [3] Mellem Grodinj og Visoka

Vi fandt nogle rigtig spændende enge, hvor der var en del afblomstrede orkideer, men meget andet i fuld blomst bl.a.

Peter nøgler

Tragopogon porrifolius
Muscari comosum
Briza maxima

Havrerod
Duskhyacint
Stor Hjertegræs

Køllesværmer på *Muscari comosum* Duskhyacint

Aegilops geniculata Knæbøjlet Gedeøje

Ophrys scolopax ssp. *cornuta*

Ophrys scolopax ssp. *cornuta*

Orchis italica (vissen)
Echinaria capitata
Orchis anthropophora (vissen)
Ophrys sphegodes ssp. *atrata*
Ophrys scolopax ssp. *cornuta*
Gladiolus communis
Aegilops geniculata
Tordylium apulum
Crepis rubra

Pindsvinegræs
Den hængte mand

Alm. Jomfrufinger
Knæbøjet Gedeøje
Storkronet Skjoldfrø
Rød Høgeskæg

Euphorbia spinosa Tornet Vortemælk

Tanacetum cinerarifolium
Vicia villosa ssp. *varia*
Serapias parviflora
Thymus longicaulis

Sølv-Okseøje
Glat Sand-Vikke

Tordylium apulum Storkronet Skjoldfrø

Polyommatus icarus Almindelig blåfugl

Geranium lucidum
Euphorbia spinosa
Trifolium stellatum
Potentilla erecta
Lotus corniculatus
Cistus salvifolius
Reseda lutea
Figus carica
Silene vulgaris
Silene cretica
Euphorbia helioscopia
Viola kitaibeliana

Skinnende Storkenæb
Tornet Vortemælk
Stjerne-Kløver
Tornementil
Alm. Kællingetand
Salviebladet Cistus
Gul Reseda
Figen
Blæresmælde
Stilk-Limurt
Skærm-Vortemælk
Dværg-Stedmoderblomst

Dagmar kom og viste Lene et meget flot
Paulownia tomentosa

Kejsertræ

Paulownia tomentosa Kejsertræ

Peter K kom og kaldte, han havde fundet 6 Ophrys i fuld blomst, den ene med 6 fluer

Ophrys scolopax ssp. cornuta (de kan åbenbart også sidde på hovedet)

En lille pause

Ulmus laevis

Rhagadiolus stellatus

Chaerophyllum coleratum

Verbascum phoeniceum

Skærm-Elm

Stjernefrø

Gulblomstret Hulsøvøb

Purpur-Kongelys

Skilt ved stop [1]

Nu kørte vi tilbage. Vi skulle op til toppen, hvor det havde set så lovende ud. Men så hørte vi fra bagsædet: ”stop her står Ophrys”. Man kunne sige meget om vores chauffør ”Sjo-Sjo”, men hvis der blev råbt højt fra bussen, så var det bare med at stoppe. Vi måtte gå lidt tilbage

Et lille mellemstop - Peter W råbte Ophrys

Her så Lene sin første Sten-Eg og desuden

Scrophularia canina Fliget Brunrod

Quercus ilex Sten-Eg

Ophrys scolopax ssp. *cornuta*

Scrophularia canina

Quercus ilex

Saxifraga tridactylites

Fliget Brunrod

Sten-Eg

Trekløft-Stenbræk

Coronilla emerus
Colutea arborescens
Myrtus communis
Dorycnium hirsutum
Phillyrea latifolia

Perlebælg
Alm. Blærebælg
Alm. Myrte

Bredbladet Stenved

Stop [4] - Frokoststop på bjergtop nord for Humac.

Vi gik tilbage til bussen og kørte op til toppen, hvor vi holdt frokost. Det var godt med lidt at spise. Klokken var blevet 13.30. Frokosten bestod af 4 stk. hvidt brød, en briket, en tomat, en appelsin og en vitaminpille juice.

Vi gik rundt og nød den flotte udsigt og natur. Bl. a. så vi

Udsigten fra toppen

Hypericum rumeliacum
Stipa pennata
Reseda alba
Ruta chalepensis
Andrachne telephioides
Micromeria juliana

Kalk-Perikon
Alm. Fjergræs
Hvid Reseda
Frynset Rude
Avneblad
Aks-Murtråd

Ruta chalepensis Frynset Rude

Salvia triloba
Allium subhirsutum
Alkanna tinctoria

Trelappet Salvie
Randhåret Løg
Farve-Stilkfrø

Vi måtte lidt tilbage ad vejen for Niels og Morten havde fundet

Epipactis microphylla

Epipactis microphylla

Og så var det bare med at komme ned og tage billeder. På vejen tilbage så vi

Flot edderkop

Thøger tager billede af *Epipactis microphylla*

Vicia villosa ssp. *varia*
Campanula cervicaria
Myrtus communis
Smilax aspera
Trifolium tenuifolium
Vincetoxicum hirundinaria
Cicerbita pancicii
Crepis dioscoridis
Lilium candidum
Consolida (uden blomst)

Glat Sand-Vikke
Hvas Klokke
Alm. Myrte
Sarsaparil/Pigtråd
Smalbladet Syl-Kløver
Alm Svalerod
Turt
Stilket Gaffelkurv
Madonna-Lilje
Ridderspore

Vi fik endnu et lille stop. Det var ved ruinen af et stort badehotel. Det må have været et flot sted. Beliggenheden var god med hotellet højt hævet over vandet ved en lille bugt, som gav læ og roligt vand til de badende. Der var rester af flere af faciliteterne nede ved vandet. Det må have været et dejligt sted at holde badeferie, måske et kurbad?

Et lille mellemstop

Pallenis spinosa
Punica granatum
Crithmum maritimum
Ceterach officinarum
Lavandula stoechas
Lagurus ovatus
Ecballium elaterium
Sedum reflexum
Scaligeria napiformis
Bellardia trixago
Trifolium angustifolium
Senecio bicolor

Tornet Stjernekurv
Granatæble
Stranddild
Miltbregne
Sommerfugle-Lavendel
Harehale
Æselagurk
Bjerg-Stenurt

Smalbladet Kløver
Tofarvet Brandbæger/Gråblad

Peter fotograferer *Bellardia trixago*

Tilbage på hotellet nød Lene, Dagmar og Peter K en øl på altanen. Vi havde været meget heldige med vejret. Det havde været tørt hele dagen, kun nogle få dryp. Men det havde været meget blæsende og varmt med megen sol.

Lene gik lige en lille tur. Morten havde snakket om nogle Orobanché i nærheden af hotellet. Dem måtte hun lige kigge nærmere på.

Orobanché

Under middagen sad vi igen sammen med Thøger og Christoffer, men snart efter sluttede Keld, Jette og Marianne sig til selskabet. Maden var spændende med en salat med kartofler og blæksprutter, Svinekam med pølse, ristede kartofler, løg, spinat og rosenkål. Desserten for de interesserede var chokolade budding, is og frugtsalat. Nu var det tid at finde køjen, for næste morgen ventede nye oplevelser.

Teucrium polium

Påfugl i hotellets gårdhave

Mandag den 19/5

Stop [5] – Omegnen af Selca

Da vi stod op var det strålende solskin, men inden vi kørte, var det begyndt at dryppe. Vi kørte nu vest på. Havde aftalt et stop på en time, som blev 1½ time, fordi vi blev kontaktet af en lokal botaniker. Han ville vise os de lokale snapse-urter. Vejkanter og garrigue: Her var rigtig dejligt og vejret var skønt. Vi så

Niels snakker med lokal botaniker

Cynoglossum creticum
Daucus carota
Lagurus ovatus

Blå Hundetunge
Vild Gulerod
Harehale

Landsby idyl

Cistus monspeliensis Smalbladet Cistus

Euphorbia helioscopia

Galium mollugo

Cistus monspeliensis

Cistus salvifolius

Sedum reflexum

Skærm-Vortemælk

Hvid Snerre

Smalbladet Cistus

Bjerg-Stenurt

Paliurus spina-christi Kristustorn

Cikade

Allium subhirsutum

Cistus creticus

Vicia narbonensis

Pistacia terebinthus

Paliurus spina-christi

Teucrium chamaedrys

Trifolium stellatum

Centaureum erythraea

Helichrysum stoechas

Blackstonia perfoliata

Randhåret Løg

Narbonne-Vikke

Terpentintræ

Kristustorn

Ædel Kortlæbe

Stjerne-Kløver

Mark-Tusindgylden

Karry-Evighedsblomst

Gyldenurt

Trifolium stellatum Stjerne Kløver

Blackstonia perfoliata Gyldenurt

Scaligeria napiformis

Nigella damascena

Linum trigynum

Ceterach officinarum

Pinus halepensis

Ophrys scolopax ssp. *cornuta*

Vincetoxicum hirundinaria

Stachys germanica

Rosmarinus officinalis

Scorzonera mollis

Vicia villosa ssp. *varia*

Potentilla laciniosa

Linum strictum

Scrophularia peregrina

Bunias erucago

Astragalus onobrychis

Jomfru i det grønne

Fin Hør

Miltbregne

Aleppo-Fyr

Alm. Svalerod

Filtet Galtetand

Rosmarin

Blød Skorsoner

Glat Sand-Vikke

Fliget Potentil

Rubladet Hør

Nældebladet Brunrod

Ager-Takkeklap (skulpen med vinger og takker)

Scorzonera mollis Blød Skorsoner

Stop [5] Omegnen af Selca - frokost stop på bjergtop

Vi kørte op på toppen af bjerget, hvor vi holdt en tidlig frokost og nød den meget flotte udsigt med vand til begge sider. Vi så bl. a.

Sanguisorba minor ssp. *minor*
Hypericum rumeliacum
Rhagadiolus stellatus
Hyoscyamus albus
Legousia falcata
Avena strigosa
Crupina crupinastrum
Aegilops geniculata
Securigera securidacea
Colutea arborescens

Blodstillende Bibernelle
Kalk-Perikon
Stjernefrø
Hvid Bulmeurt
Storbægret Venusspejl
Pur-Havre
Flerblomstret Krybefrø
Knæbøjet Gedeøje
Hagebælg
Alm. Blærebælg

Der fotograferes på toppen

Stop [6] - mellem Brusje og Hvar by

Vi fortsatte mod Hvar by, men havde et lille ekstra stop, fordi vi så Horndrager fra bussen. Her fortalte Peter W om buske og træer.

Anacamptis pyramidalis Horndrager

Anacamptis pyramidalis
Quercus suber
Rosmarinus officinalis
Dorycnium hirsutum
Onobrychis aequidentata
Neotinea maculata
Orchis quadripunctata

Horndrager
Kork-Eg
Rosmarin
Håret Hanefod

Arbutus unedo Vestligt Jordbærtræ

Limodorum abortivum

Micromeria nervosa

Arabis glabra

Pistacia terebinthus

Arbutus unedo

Pistacia lentiscus

Phillyrea latifolia

Quercus ilex

Erica lusitanica

Ophrys sphegodes ssp. *atrata*

Pallenis spinosa

Onobrychis viciifolia

Tårnurt

Terpentintræ

Vestligt Jordbærtræ

Mastikstræ

Bredbladet Stenved

Sten-Eg

Lusitansk Klokkelyng

Tornet Stjernekurv

Esparsette

Hvar by

Borgen på toppen

Inde i Hvar by gik vi lidt rundt. Så kirken, havnen og borgen oppe på toppen, dvs. nedefra, da der ikke var tid til at klatre op af alle de trapper. Dagmar og Lene fik købt deres souvenir, en bluse fra øen, med billede af nogle af de fisk der findes i Adriaterhavet. Derefter nød vi en cappuccino/en te på torvet. Vi fotograferede Kirken og den flotte kirkedør, og da vi alle var kommet tilbage til bussen, kunne vi fortælle Peter W og Niels, at vi havde set den T-shirt, de ledte efter. De løb af sted og fik også købt deres bluse med øen Hvar.

Hvar by

Kirken og den ene kirkedør

Aftalen var at vi skulle køre fra byen kl. 14, så vi kunne være ved færgen kl. 16. Vi var ved færgen allerede 15.15 og den skulle først sejle 17.30. Så vi spildte 2 timer der. Vi kunne sagtens have været længere i Hvar by, og været oppe og se borgen. Det var resultatet af, at det var umuligt at kommunikere med "Sjo-Sjo".

Stop ved færgen

Skilt over Hvar

Der var ikke så meget spændende at finde der ved havnen, men man kunne altid forslå ventetiden med en is.

Pallenis spinosa
Salvia sclarea
Echium italicum
Trifolium stellatum
Viburnum tinus
Smilax aspera
Phillyrea latifolia
Sedum reflexum
Ecballium elaterium
Polycarpon tetraphyllum
Anagallis foemina
Stachys germanica
Tragopogon porrifolius
Alliaria petiolata

Tornet Stjernekurv
Muskat-Salvie
Bleg Slangehoved
Stjerne Kløver
Vinter-Snebolle
Orientalsk Sarsaparil
Bredbladet Stenved
Bjerg-Stenurt
Æselagurk
Alm. Mangefrø
Blå Arve

Havrerod
Løgkarse

Salvia sclarea Muskat-Salvie

Overfarten

Der var en rolig og hyggelig overfart, uden ret mange passagerer. Det var ikke nær så koldt som på udturen, da der næsten ikke var nogen vind. Det var derfor dejligt at sidde oppe på soldækket. Da vi gik fra borde, gik det raskt ud af Split by. Man kunne mærke at "Sjo-Sjo" nu var på hjemmebane. Det var et meget flot vejanlæg til Sinj gennem flere tunneller og over broer. Vel ankommet til hotel Alkar, blev vi spurgt om, hvornår vi ville spise. Vi fik lige en ½ time til pakke ud og få et bad.

Vi var de eneste i en forholdsvis stor spisesal. Vi fik et rigtigt godt brød til tørret skinke, proscuitto og ost. Det smagte pragtfuldt. Derefter jugoslavisk italiensk salat efterfulgt af salat med en rigtig velmagende oliedressing. Til hovedret Kalvekoteletter, to krydrede pølser og pommes frites. Desserten var et æble. Peter bestilte en rigtig dejlig lokal rødvin. Vi var oppe på værelset kl. 23 efter endnu en rigtig dejlig dag med en masse fine oplevelser.

Tirsdag den 20/5

Vi vågnede kl.6 ved et voldsomt tordenvejr. Regnen piskede på ruden og tordenbragene fulgte lige efter lynene og var meget høje. Det trak lidt væk, mens vi spiste morgenmad. Vi kørte ud for at se, hvad det her område kunne opvise af spændende planter. Niels havde to prikker ”to Ophrys” på kortet. Vi skulle have været ud af vej 56, men der var vejarbejde, så ”Sjo-Sjo” ville ikke den direkte vej efter det voldsomme regnvejr. Det var vores held, for vi kørte nu lidt op ad E71 og derefter af ind mindre vej tv mod Zelovo. Det var en meget smuk vej, og næsten på kommando blev der råbt stop. Der var enge med hundredvis af morio.

Stop [9] – Zelovo nordvest for Sinj

Eng set fra vejen - her var vi 1 time.

Anacamptis morio ssp. *morio* Salepgøgeurt

Anacamptis morio ssp. *morio*
Muscari comosum
Globularia cordifolia
Rhinanthus minor
Salvia verbenaca
Smyrnum perfoliatum
Ajuga reptans
Aristolochia lutea
Anthyllis vulneraria ssp. *praepropera*
Helleborus cyclophyllus
Linum tenuifolium
Acer obtusatum
Cornus sanguinea
Cotinus coggygia
Platanthera chlorantha

Salepgøgeurt
Duskhyacint
Lav Kugleblomst
Liden Skjaller
Jernurt-Salvie
Lundgylden
Krybende Læbeløs
Gul Slangerod
Rødblomstret Rundbælg
Rundbladet Julerose
Smalbladet Hør
Butlappet Løn
Rød Kornel
Parykbusk
Skov-Gøgelilje

Smyrnium perfoliatum Lundgylden

Aristolochia Lutea Gul Slangerod

Helianthemum oelandicum ssp. *italicum*

Veronica teucrium

Quercus pubescens

Thymus striatus

Thalictrum aquilegifolium

Silene cretica

Galeopsis

Ølands-Soløje

Bredbladet Ærenpris

Dun-Eg

Nåle-Timian

Akeleje-Frøstjerne

Stilk-Limurt

Hanekro

Thalictrum aquilegifolium Akeleje-Frøstjerne

Gedehyrde og geder

Da vi steg ind i bussen kom en gedehyrde med sine geder og gik ind på engen. Nu er det nok forbi med blomsterne på dette herlige sted.

Stop [7] - Postinje Donje

Græsdominerede bakker og erosionsrender på høje vejskrænter ved et skilt mod Ramljane. Her skulle Niels finde sine fluer. Den ene blev meget hurtigt fundet og senere i rigtig mange eksemplarer

Niels's bakker

Ophrys fuciflora (dinarica)

Onobrychis viciifolia

Anacamptis laxiflora ssp. *laxiflora*

Anacamptis coriophora ssp. *coriophora*

Ajuga genevensis

Scilla litardierei

Esparsette

Tæge-Gøgeurt

Fjeld-Læbeløs

Bedst som Peter W stod og nøglede en lille lav klokke, kom der nogle store dryp og himlen var kulsort. Regnslagene kom på og Jette tog også regnbukser på, men så var den byge overstået. Mens vi stod der, fløj der både Ravne og Musvåger

Edraianthus dalmaticus Svøb-Bægerklokke

Onobrychis viciifolia Esparsette

Ophrys fuciflora (overgang til *dinarica* ?)

Edraianthus dalmaticus
Limodorum abortivum

Svøb-Bægerklokke

Ophrys apifera

Galium mollugo
Anacamptis morio ssp. *morio*
Arabis hirsuta
Laserpitium krapfii
Carpinus orientalis
Ophrys apifera
Vokser på flysch – flydende mergel - ofte samme steder som Tæge-Gøgeurt
Astragalus monspessulanus
Carex flacca
Herniaria hirsuta
Oenanthe silaifolia
Ulmus minor

Hvid Snerre
Salepgøgeurt
Stivhåret Kalkkarse
Gul Foldfrø
Orientalsk Avnbøg
Fransk Astragel
Blågrøn Star
Håret Brudurt
Knold-Klaseskærm
Småbladet Elm

Niels kom glædestrålende og fortalte, at han og Morten havde fundet et blomstrende skud af *Ophrys holoserica* ssp. *laxiflora* og 19 som ikke var blomstrende, og kunne konstatere at det var *Ophrys fuciflora* ssp. *tetraloniae*
Alkanna tinctoria

Farve-Stilkfrø

Ophrys fuciflora ssp. *tetraloniae*

Stop [8] - Muc

Efter lidt nøglen ved bussen kørte vi lidt tilbage af vejen, til vi kom til byen Múc. Her skulle vi ud på fugtige til våde enge. Det skulle bare være et lille 20 min stop som blev til ½ time. Her var helt blå af

Anacamptis laxiflora ssp. *laxiflora*
Gymnadenia conopsea ssp. *conopsea*
Anacamptis coriophora ssp. *coriophora*
Tragopogon pratensis
Aristolochia rotunda

Langakset Trådspore
Tæge-Gøgeurt
Eng-Gedeskæg
Rund Slangeroed

Muscari comosum , *Anacamptis laxiflora* ssp. *laxiflora*, *Gymnadenia conopsea* ssp. *conopsea*

Smyrniurn perfoliatum
Scilla litardierei
Muscari comosum
Rhinanthus minor
Orobanche

Lundgylden

Duskhyacint
Liden Skjaller
Gyvelkvæler

Anacamptis laxiflora ssp. *laxiflora*

Aristolochia rotunda Rund Slangeroed

Stop [10] – Syd for Zelovo – frokost

Nu kørte vi tilbage af den meget smukke og spændende vej, hvor vi skulle finde et godt sted at indtage vores frokost, og hvor der også var mulighed for at botanisere. Her blev vi 1½ time. Der var mange af de pragtfulde planter vi allerede havde set, men også nye arter af bl.a. orkideer. Det var kalkrige overdrev (karst) med krat domineret af

Carpinus australis
Fraxinus ornus
Cornus mas

Småbladet Avnbøg
Manna-Ask
Kirsebær-Kornel

Dagmar fotograferer *Neotinea tridentata* ssp. *tridentata*

Neotinea tridentata ssp. *tridentata*
Anacamptis morio ssp. *morio*
Globularia cordifolia

Salepgøgeurt
Lav Kugleblomst

Coeloglossum viride Poselæbe

Trifolium montanum Bjerg-Kløver

Coeloglossum viride
Ophrys scolopax ssp. *cornuta*
Linum austriacum
Trifolium montanum
Sanguisorba minor ssp. *minor*
Stipa pennata
Orchis pauciflora
Helianthemum oelandicum ssp. *italicum*
Gymnadenia conopsea ssp. *conopsea*
Vicia cracca
Platanthera chlorantha
Dianthus carthusianorum
Astragalus monspessulanus
Bunium bulbocastanum
Helleborus cyclophyllus
Rorippa armoracioides
Paronychia kapela

Poselæbe

Østrigsk Hør
Bjerg-Kløver
Blodstillende Bibernelle
Alm. Fjergræs
Fåblomstret Gøgeurt
Ølands-Soløje
Langakset Trådspore
Muse-Vikke
Skov-Gøgelilje
Kartøjser-Nellike
Fransk Astragel
Jordkastanje
Rundbladet Juleroser
GuldARSE
Nedliggende Negleurt

Marianne og Hans fotograferer *Orchis pauciflora* Fåblomstret Gøgeurt

Stop [10] – Syd for Zelovo – lille ekstra stop

Der var heldigvis tid til endnu et stop på 1 time. Her var enge og lidt skov.

Anacamptis morio ssp. *morio*
Sanguisorba minor ssp. *minor*
Fraxinus ornus

Salepgøgeurt
Blodstillende Bibernelle
Manna-Ask

Verbascum phoeniceum Purpur-Kongelys

Boloria euphrosyne Rødlig Perlemorsommerfugl

Ornithogalum gussonii

Saxifraga tridactylites

Pedicularis frederici-augusti

Centaurea tuberosa

Trifolium alpestre

Fuglemælk

Trekløft-Stenbræk

Finbladet Troidurt (store lodne standere)

Skov-Kløver

Cephalanthera damasonium Hvidgul Skovlilje

Jette og Marianne kom grinende og fortalte, at de først troede de havde set en kæmpe laxiflora, som så viste sig at være en

Verbascum phoeniceum

Purpur-Kongelys

Den måtte Lene hen og se. Hun prøvede også ihærdigt at fotografere en sommerfugl, men den klappede hele tiden vingerne sammen

Boloria euphrosyne

Rødlig Perlemorsommerfugl

Nu fik vi igen en lille byge. Da Lene kom tilbage til bussen, hørte hun der var fundet Skovliljer. Det syntes Morten ikke hun skulle snydes for. Selvom det regnede lidt løb han med ud og viste hende orkideerne.

Cephalanthera longifolia Sværd-Skovlilje

Pedicularis frederici-augusti Finbladet Trolldurt

Cephalanthera damasonium

Hvidgul Skovlilje

Cephalanthera longifolia

Sværd-Skovlilje

Bunium bulbocastanum

Jord-Kastanje

Nu regnede det kraftigt igen. Tænk at få en hel dag uden at blive rigtig våde, når vejret var så ustadigt. Hele dagen havde vi kørt langs med enge, der var bredsået med orkideer og andre dejlige blomster og ofte havde Niels stoppet bussen, så vi kunne komme ud for at nyde og fotografere herlighederne.

Vi gik en tur i byen. Her mødte vi Niels og Peter W, som sad udenfor en lille bar og nød et glas rødvin. Efter vi havde set lidt af byen, gik vi ind og fik strudel og cappuccino og Lene fik hyben-te i mangel af bedre. Der var ikke mange steder, de havde rigtig te. På vejen hjem begyndte det at blive rigtig sort, men vi kom hjem, inden det styrtede ned.

Aftensmaden var Suppe med nudler, salat som vi selv kunne blande, kylling med ris og udkogte grøntsager. Til dessert is med skum. Denne aften var vi ikke alene i restauranten. Der kom et stort fransktalende selskab med flest ældre damer. De grinte og morede sig højlydt, mens de spiste.

Onsdag den 21/5

Stop [11] - 1 km nord for Ham

Det havde regnet hele natten, og det regnede stadigvæk. De havde noget kedeligt brød til morgenmaden, men der var bacon og æg og yoghurt, ost og noget pålæg. Vi tog af sted klokken 9 som sædvanligt. Planen var, at vi skulle ud til nogle høje, som Niels havde nogle beskrivelser af og derefter op i bjergene mod Bosnien. Det regnede kraftigt, da vi kom til højene, og da der ikke rigtig var nogen vej derind, kørte vi ud mod bjergene. Efter vi havde krydset floden Centina, skulle "Sjo-Sjo" lige spørge om vej. Vi kørte ikke ret langt for så blev det råbt stop lige i et hårnåle sving. Vi iførte os regntøjet og væltede ud af bussen. Vi fik ½ time som blev til 1 time. For det var en pragtfuld lokalitet, og det holdt hurtigt op med at regne.

Orobanche

Orobanche

Anacamptis coriophora ssp. *coriophora*

Ceterach officinarum

Ophrys fuciflora (*dinarica*)

Anacamptis pyramidalis

Quercus aegilops

Ulmus minor

Carpinus orientalis

Celtis australis

Cornus sanguinea

Ailanthus altissima

Tæge-Gøgeurt

Miltbregne

Horndrager

Storfrugtet Eg

Småbladet Elm

Orientalisk Avnbøg

Alm. Nældetræ

Rød Kornel

Skyrækker

Morus alba
Fraxinus ornus
Prunus spinosa

Hvid Morbær
Manna-Ask
Slåen

Ophrys fuciflora (gode dinarica)

Juniperus communis
Coronilla emerus
Tamus communis
Ophrys apifera
Thesium pyrenaicum ssp. *alpestre*
Cotinus coggygia
Limodorum abortivum
Sanguisorba minor ssp. *minor*
Onosma echioides
Ficus carica
Robinia pseudacacia
Silene subconica
Crataegus monogyna
Ligustrum vulgare
Euonymus europaeus
Bromus erectus
Helianthemum salicifolium
Silene conica
Acer campestre
Acer obtusatum
Vicia tenuifolia
Asplenium ruta-muraria
Melilotus

Alm. Ene
Perlebælg
Fruese gl
Biblomst
Eng-Nålebæger
Parykbusk

Blodstillende Bibernelle
Storbægret Æselurt
Figen
Alm. Robinie
Kirtlet Kegle-Limurt
Engriflet Hvidtjørn
Alm. Liguster
Alm. Benved
Opret Hejre (Marianne græs)
Pilebladet Soløje
Kegle-Limurt
Navr
Butlappet Løn
Langklaset Vikke
Murrude
Stenkløver med gule blomster

[12] – Små engstykker mellem krat

Vi kørte ud ad en meget ujævn vej, det var "Sjo-Sjo" ikke glad for. Det var vi andre heller ikke. Vi var ved at få rystet nyrene løse. Vi vendte om og kom igen forbi en flok får med fårehyrde og hunde. Der blev valgt en anden vej, til vi kom til et sted, hvor der var nogle små engstykker med mange klippestykker og krat.

Silene conica
Salvia triloba
Nattergal og Pirol
Plantago media
Helianthemum oelandicum ssp. *italicum*
Sedum acre
Helichrysum stoechas
Arabis hirsuta
Silene vulgaris
Ceterach officinarum
Limodorum abortivum
Cephalanthera damasonium
Ophrys fuciflora (dinarica)
Rhamnus alaternus
Carpinus betulus
Acer monspessulanum
Cornus sanguinea

Kegle-Limurt
Trelappet Salvie

Dunet Vejbred
Ølands-Soløje
Bidende Stenurt
Karry-Evighedsblomst
Stivhåret Kalkkarse
Blæresmælde
Miltbregne

Hvidgul Skovlilje

Middelhavs-Vrietorn
Avnbøg
Fransk Løn
Rød Kornel

Cikade

Niels fotograferer *Limodorum abortivum*

Limodorum abortivum

Cornus mas
Fraxinus ornus
Fraxinus angustifolia ssp. *oxycarpa*
Dasypyrum villosum
Picris hieracioides
Koeleria macrantha
Erigeron annuus
Trifolium alpestre
Chaerophyllum bulbosum
Filipendula vulgaris
Lathyrus vernus
Viola arvensis
Arrhenatherum elatius
Dactylis glomerata ssp. *glomerata*
Lolium perenne
Bromus erectus
Bromus sterilis
Bromus hordeaceus ssp. *hordeaceus*
Bunium bulbocastanum
Astragalus onobrychis
Hærfugl

Kirsebær-Kornel
Manna-Ask
Smalbladet Ask

Ru Bittermælk
Spinkel Kambunke
Smalstråle
Skov-Kløver
Knold-Hulsvøb
Knoldet Mjødurt
Vår-Fladbælg
Ager-Stedmoderblomst
Draphavre
Alm. Hundegræs
Alm. Rajgræs
Opret Hejre (Marianne græs)
Gold Hejre
Blød Hejre
Jord-Kastanje
Fane-Astragel

Frokoststop

Vi kørte videre indtil vejen endte ved nogle huse, hvor vi måtte vende om. Frokost indtog vi i sol og læ i et egekrat, hvor der var fyldt med sten og blokke i alle størrelser og alle grader af forvittringer. Der var dejligt at sidde, men besværligt at gå i det ujævne terræn. Vi kunne høre gederne og hundene og af og til hyrdens stemme.

Quercus pubescens
Lotus corniculatus
Aethionema saxatile
Filipendula vulgaris
Helianthemum salicifolium

Dun-Eg
Alm. Kællingetand
Klippeurt
Knoldet Mjødurt
Pilebladet Soløje

Anacamptis pyramidalis Horndrager

Gederne

Anacamptis pyramidalis
Sedum reflexum
Ornithogalum gussonii
Bromus erectus
Thymus striatus
Euphorbia fragifera
Crataegus monogyna
Rosa canina
Fumana procumbens

Horndrager
Bjerg-Stenurt
Fuglemælk
Opret Hejre
Nåle-Timian
Jordbær-Vortemælk
Engriflet Hvidtjørn
Glat Hunderose
Gotlands-Soløje

Stop [13] – 5 km syd for Sinj mod Split

Nu kørte vi ud til nogle enge, vi havde set, da vi kørte fra Split. Her havde vi et ophold på 1½ time. Krat med små engstykker, hvor vi kunne se over mod en afbrændt bakkeside.

Brændt bakke

Syntonia phegea

Tragopogon pratensis
Filipendula vulgaris
Hieracium caespitosum
Helianthemum nummularium ssp. *obscurum*
Bromus erectus

Eng-Gedeskæg
Knoldet Mjødurt
Eng-Høgeurt
Bakke-Soløje
Opret Hejre

Melampyrum barbatum ssp. *barbatum* Skægget Kohvede

Galium mollugo
Quercus pubescens
Dactylis glomerata ssp. *glomerata*
Lonicera etrusca
Carpinus orientalis
Colutea arborescens
Arabis hirsuta
Geranium columbinum
Thesium
Coenonympha pamphilus
Stachys germanica
Robinia pseudacacia
Limodorum abortivum (mange i knop)
Lithospermum officinale
Melampyrum cristatum
Melampyrum barbatum ssp. *barbatum*
Crepis rubra
Anacamptis morio ssp. *morio*
Dictamnus albus
Cephalanthera longifolia
Polycarpon tetraphyllum

Hvid Snerre
Dun-Eg
Alm. Hundegræs
Etruskisk Gedeblad
Orientalsk Avnbøg
Alm. Blærebælg
Stivhåret Kalkkarse
Storbægret Storkenæb
Nålebæger
Okkergul randøje

Alm. Robinie

Læge Stenfrø
Kantet Kohvede
Skægget Kohvede
Rød Høgeskæg
Salepgøgeurt
Gasurt
Sværd-Skovlilje
Alm. Mangeurt

Melampyrum cristatum Kantet Kohvede

Zygaena filipendulae Sekspletet Køllesværmer

Stop [13] – 5 km syd for Sinj mod Split

Til sidst kørte vi lidt ned af en lille grusvej, ud til en bakke kam. Her støvede Niels terrænet igennem og Peter W i en anden retning. Vi så dem bene af sted. Solen skinnede så pragtfuldt, så vi var flere der satte sig og nød udsigten og varmen. Da Lene kiggede ned mod bussen, så hun en gruppe med Niels og Peter K i front gå i rask trav i den modsatte retning. Der var sikkert fundet noget spændende, så hun fik rejst sig i en fart og skyndte sig efter dem.

Thøger og Christoffer i bakkerne

Ophrys scolopax ssp. cornuta

Anacamptis coriophora ssp. coriophora

Stipa pennata

Filipendula vulgaris

Hieracium caespitosum

Sanguisorba minor ssp. minor

Anthyllis vulneraria ssp. praepropera

Masser af Firben

Stachys germanica

Bromus erectus

Arabis hirsuta

Anacamptis morio ssp. morio (vissen)

Tordylium apulum

Marrubium vulgare

Lithospermum arvense

Rhamnus alaternus

Genista silvestris

Valerianella rimosa

Tæge-Gøgeurt

Alm. Fjergræs

Knoldet Mjødurt

Blodstillende Bibernelle

Rødblomstret Rundbælg

Opret Hejre

Stivhåret Kalkkarse

Salepgøgeurt

Storkronet Skjoldfrø

Alm. Kransburre

Ager (Rynket) Stenfrø

Middelhavs-Vrietorn

Gren-Visse

Opblæst Vårsalat

Peter W kom med lidt spændende, som han havde fundet. Noget skulle nøgles inden vi satte os ind i bussen.

Convolvulus cantabrica

Rank Snerle

Fritillaria messanensis (Ægget!)
Stipa borysthena
Salvia verbenacea
Coronilla scorpioides
Thesium pyrenaicum ssp. *alpestre*

Vibeæg
Rusketet Fjergræs
Jernurt-Salvie
Enårig-Perlebælg
Nålebæger

Ophrys scolopax ssp. *cornuta*

Efter vi var kommet tilbage til hotellet, gik vi ned i parken. Dagmar og Lene skulle fotografere Kejsertreet *Paulownia tomentosa*, men det var ikke i blomst. Derefter videre ind i byen, hvor vi sad udendørs og nød en æblekage, cappuccino og te. Denne gang sort og i et stort krus. Vi daskede hjemad. Tæt ved hotellet sad Peter W og Niels igen udenfor den lille bar og nød et glas rødvin. Vi satte os ned og gjorde dem selskab. Rødvinen kostede den formidable sum af 5 kunar pr. glas.

Til middag fik vi tomatsuppe med hjemmebagt brød. (Synd de ikke serverede dette brød om morgenen). Salat, kalve bøffer i champignonsovs med kartofler og gulerødder, samt en fersken til dessert. Denne aften var der et stort tysk selskab i restauranten.

Torsdag den 22/5

Efter morgenmaden blev bagagen hurtig pakket i bussen. Vi var klar til at køre før 9. Vejret var rigtig fint. Vi kørte ca. 100 km ud ad landevejen. Undervejs så vi mange sønderskudte huse. Andre huse var bare tomme og markerne var sprunget i skov og krat. Vi kørte gennem Knin, efter ca. 20 km yderligere kørsel drejede vi ned af en lille vej. Nu startede et 6 km langt overflødighedshorn.

[14] – Dalen langs Zremanjo floden – 1. stop

Bakker og vejskrænter på skifer og kalk. Vi var 1½ time på dette pragtfulde sted

Den smukke dal

Onosma echiioides

Dorycnium pentaphyllum ssp. *germanicum*

Melilotus

Ophrys apifera (i hundredvis)

Snerre-Hanefod

Stenkløver

Biblomst

Hvad mon Peter K og Morten finder

Ophrys apifera

Trifolium montanum
Ophrys fuciflora (dinarica) (i hundredvis)
Limodorum abortivum
Helianthemum oelandicum ssp. *italicum*
Helianthemum salicifolium

Bjerg-Kløver

Ølands-Soløje
Pilebladet Soløje

Helianthemum salicifolium Pilebladet Soløje

Helianthemum oelandicum ssp. *italicum* Ølands-Soløje

Fumana procumbens
Euphorbia helioscopia
Edraianthus tenuifolius
Linum tenuifolium
Phyteuma orbiculare
Plantago serpentina
Lotus corniculatus
Thymus striatus

Gotlands-Soløje
Skærm-Vortemælk
Smalbladet Bægerklokke
Smalbladet Hør
Kugle-Rapunsel
Slange-Vejbred
Alm. Kællingetand
Nåle-Timian

Euphorbia cyparissias Cypres-Vortemælk

Helianthemum nummularium ssp. *obscurum*
Bromus erectus
Euphorbia cyparissias
Fraxinus ornus
Carpinus orientalis
Ligustrum vulgare
Rosa canina

Bakke-Soløje
Opret Hejre
Cypres-Vortemælk
Manna-Ask
Orientalsk Avnbøg
Alm. Liguster
Glat Hunderose

Juniperus communis
Ficus carica
Crataegus monogyna
Sorbus aria
Cornus sanguinea
Cotinus coggygria
Quercus pubescens
Colutea arborescens
Cornus mas
Onobrychis viciifolia
Sanguisorba minor ssp. *minor*
Scrophularia canina

Alm. Ene
Figen
Engriflet Hvidtjørn
Aksel-Røn
Rød Kornel
Parykbusk
Dun-Eg
Alm. Blærebælg
Kirsebær-Kornel
Esparsette
Blodstillende Bibernelle
Fliget Brunrod

Scrophularia canina Fliget Brunrod

Får på vejen

Dalen langs Zremanjo floden - frokoststop

Da vi kørte derfra, begyndte det at regne. Vi kørte langt ind ad vejen, før vi vendte bussen ved en lille landsby, der var bombet sønder og sammen. Derefter kørte vi til et frokoststed med mange Ophrys, som vi havde lagt mærke til ved et åbent grusareal. Vi passerede en stor flok får med flere hunde. Der gik lidt tid, inden vi kunne passere. Imens protesterede hundene voldsomt. Vi var lige kommet ud af bussen og havde fundet siddepladser for at spise, da der kom en tordenskylle. Vi for ind i bussen igen i en mægtig fart og spiste derinde. Bagefter klarede det heldigvis op, så vi kunne botanisere langs vejen i ca. 1 time. Stedet var lige så fantastisk, som vi havde forventet. Fluerne stod, som var de bredsåede.

Ophrys i "hundredevis"

Onosma echioides

Echium vulgare

Euphorbia cyparissias

Anacamptis coriophora ssp. *coriophora*

Alm. Slangehoved

Cypres-Vortemælk

Rester fra krigen

Cephalanthera damasonium

Onobrychis viciifolia

Astragalus monspessulanus

Colutea arborescens

Erigeron annuus

Chaerophyllum temulum

Hvidgul Skovlilje

Esparsette

Kæmpe grønt firben

Fransk Astragel

Alm. Blærebælg

Smalstråle

Alm. Hulsvøb

Smyrnum perfoliatum
Orchis purpurea
Anthriscus sylvestris
Arrhenatherum elatius
Brachypodium sylvaticum
Poa pratensis
Briza minor
Lamium maculatum
Ulmus laevis

Lundgylden
Stor Gøgeurt (vissen)
Vild Kørvel
Draphavre
Skov-Stilkaks
Eng-Rapgræs
Liden Hjertegræs
Plettet Tvetand
Skærm-Elm

Stort grønt firben

Onobrychis viciifolia Esparsette

Euonymus europaeus
Acer campestre
Artemisia absinthium
Salix rosmarinifolia
Quercus pubescens
Fraxinus ornus
Carpinus orientalis
Bromus erectus
Sedum sexangulare
Lotus corniculatus
Silene vulgaris
Limodorum abortivum
Ailanthus altissima
Platanthera bifolia ssp. *latifolia*
Lychnis flos-cuculi

Alm. Benved
Navr
Have-Malurt
Rosmarin-Pil
Dun-Eg
Manna-Ask
Orientalsk Avnbøg
Opret Hejre
Seksradet Stenurt
Alm. Kællingetand
Blæresmælde

Skyrækker
Langsporet Bakke-Gøgelilje
Trævlekrone

Dalen langs Zremanjo floden – 3 stop

Vi kørte bare lidt længere før, vi lavede et nyt stop. Det skulle være på ½ time, men efter 15 min begyndte det at regne kraftigt. Så det blev et kort ophold.

Regnvejr

Orlaya grandiflora

Lithospermum arvense

Haplophyllum

Satureja acinos

Lithospermum officinale

Acer campestre

Carex hostiana

Robinia pseudacacia

Morus nigra

Storblomstret Bredfrø

Rynket Stenfrø

Skærmrude

Voldtimian

Læge-Stenfrø

Navr

Skede-Star

Alm. Robinie

Sort Morbær

Vejret skiftede mellem sol og regn og et tordenskrald af og til. Til sidst regnede det så meget, at Niels droppede det sidste sted. Vi besluttede at køre mod kysten, så ville vi se om der kunne laves et stop undervejs. Efter vi havde kørt rigtig længe, klarede det op. Vi kom forbi nogle tilsyneladende spændende områder, men da der var advarselsskilte med døddingehoveder på med jævne mellemrum, skulle vi ikke ind og kigge. Vi kørte til hotel Vrata Krka. Det var også et godt hotel med gode værelser og altaner ud mod bugten. Der var en lang strandpromenade. Solen skinnede og det var dejligt varmt. Godt vi var væk fra tordenvejret i bjergene. Jette sad og nød solen med fødderne i vandet. Vi ved ikke om hun tog en dukkert. Peter og Lene gik en lille rundtur langs med vandet og ind i byen. Det var helligdag, så alle butikker var lukket. Vi gik op og nød et køligt glas hvidvin på vores altan, mens vi kunne høre at Peter W og Niels sad og nøglede planter på altanen oven for os.

Middag på Fiskerestaurant

Sejltur i skumringen

Aftensmaden blev den helt store overraskelse. Vi troede vi skulle spise i restauranten lige ved siden af hotellet. Men der kom en guide og sagde, at en bus ventede oppe på vejen. Det var en kæmpe bus til 57 personer, så vi fyldte ikke meget. Vi kørte en smuk, lang tur over bjerge og dale og endte ved Krka nationalpark. Vi gik ned i havnen, hvor vi stod og frøs, medens vi ventede uden at vide på hvad. Ingen havde trøjer med. Langt om længe kom der en gummibåd og sejlede os i to hold ud til en lille restaurant, som lå i en lille vig med en bådebro. Nu ville det være rart med lange bukser og en varm trøje. Da andet hold kom frem, stod resten af gruppen på bådebroen for at tage imod os. Nu fik vi en stor slivowish til at varme os på.

På vej mod restaurant

Restauranten var med rå mure og bygget op ad klipperne sådan lidt ud og ind på en primitiv måde. Guiden fortalte at især tyske turister kom sejlene dertil i deres store luksus sejlbåde. De var vilde med det primitive udseende. Men mon ikke det også var maden der trak, for det var pragtfuld mad de serverede. Vi blev bænket indendørs, og der stod karafler med lokal rød- og hvidvin. Vi fik først tomat salat med løg. Dertil små ristede "sardeller" på 3 kæmpe fade. Fiskene skulle spises hele. De var meget sprøde og lækre.

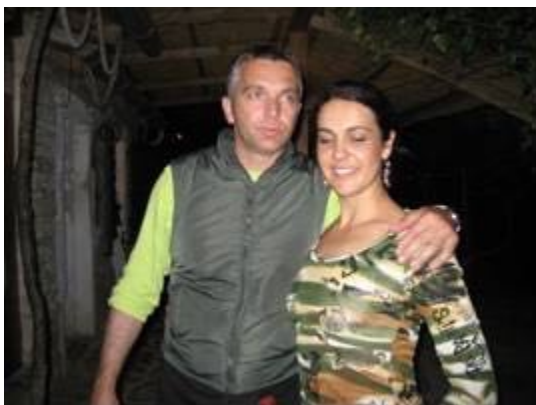

Sardeller og grillet fisk

Derefter salat og en slags kartoffelsalat med olie-eddike dressing og store grillede fisk, 3 forskellige slags. Fiskene blev peget ud på den T-shirts Lene havde købt på øen Hvar. Fiskene smagte utrolig godt og stemningen var høj. Til dessert fik vi også nogle dejlige pandekager og noget pragtfuld lufttørret skinke prosciutto, og dertil mere rød- og hvidvin.

Feriens sidste middag

Værtsparet

Pandekager til de lækkersultne

Det var mørkt, da vi sejlede derfra i gummibåden, men knap så koldt som da vi stod og ventede på at komme derover. Gruppen, der skulle med sidste båd, blev tilbudt et nyt lille glas med noget brunt fluidum. Der var kun få der drak det. Vi havde vist alle fået rigeligt at drikke. I båden sang først kroaterne en smuk sang, og derefter sang Kristoffer. Det endte med, vi alle sang hele vejen hjem i bussen. Det havde været en pragtfuld aften og noget af en overraskelse.

Hjemtur om natten

Fredag den 22/5

1ste stop på vej mod nationalparken

Efter en dejlig morgenmad blev bussen igen pakket. "Sjo-Sjo" blev lidt sur da det gik op for ham, at vi ikke skulle direkte til lufthavnen. Han skulle køre for os til klokken 9 om aftenen. Vi var først i et supermarked, hvor vi fik købt noget vand. Så skulle vi have benzin på bussen, og da "Sjo-Sjo" ingen penge havde, måtte vi skillinge sammen. Vi kørte samme vej, som vi havde kørt sidste aften ned mod nationalparken. Vi stoppede ved en lille sidevej, hvor vi fik en 1 time til at gå rundt. Det var dejligt at komme ud og få rørt sig lidt efter nattens udskejelser. Oppe over dalen lå en vingård, der lokkede med skilte med vinsmagning. Der var flere, der gik derop, og der blev vist også købt et par flasker vin.

Verbascum sinuatum Bugtet Kongelys

Ecballium elaterium
Orlaya grandiflora
Orlaya daucorlaya

Æselagurk
Storblomstret Bredfrø
Gulerods-Bredfrø

Aristolochia clematitis Hjerterbladet Slangerod

Paliurus spina-christi
Verbascum sinuatum
Coronilla emerus
Nigella damascena
Ficus carica

Kristustorn
Bugtet Kongelys
Perlebælg
Jomfru i det grønne
Figen

Ruta graveolens Alm. Rude

Valmue

Aristolochia clematitis
Sedum acre
Stachys germanica
Sedum reflexum
Ruta graveolens
Crepis rubra
Linum tenuifolium
Oxalis articulata
Aegilops geniculata
Cotinus coggygria
Ephedra foeminea
Juglans regia

Hjertebladet Slangerod
Bidende Stenurt

Bjerg-Stenurt
Alm. Rude
Rød Høgeskæg
Smalbladet Hør
Rosenrød Surkløver
Knæbøjet Gedeøje
Parykbusk
Hængende Ledris
Valnød

Stop ved vandet tæt ved nationalparken

Der er dejligt i skyggen

Stoppet var ved indgangen til Krka nationalpark. Det kostede 25 kunar pr. person at komme ind. Vi havde kun en halv time, før vi skulle finde et sted, hvor vi kunne købe noget frokost. Her gav vi "Sjo-Sjo" de penge, vi havde samlet ind. Vi kiggede lidt på omgivelserne ved vandet i stedet for. Her var dejligt svalt. Nogle gik over broen og botaniserede på skråningerne på den anden flodbred

Pallenis spinosa
Sedum reflexum
Orlaya grandiflora
Knautia integrifolia
Beta vulgaris ssp. *maritima*
Juncus maritimus
Ficus carica
Filago vulgaris
Ephedra foeminea
Petrorhagia prolifera
Cladium mariscus
Ostrya carpinifolia

Tornet Stjernekurv
Bjerg-Stenurt
Storblomstret Bredfrø
Enårig Blåhat
Strandbede
Strand-Siv
Figen
Kugle-Museurt
Hængende Ledris
Alm. Knopnellike
Hvas Avneknippe
Humlebøg

Knautia integrifolia Enårig Blåhat

Krka nationalpark

Vi kørte hen til havnen og fandt en restaurant, hvor vi spiste en velsmagende frokost. Vi blev placeret ved et langt bord. Vi fik den dejlige lufttørrede skinke Proscuitto, som vi har lært at sætte pris på, og derefter bestilte vi hver især, hvad vi kunne tænke os. Dagmar spiste cevapcici med hvidvin til. Jette fik en stor skinke-pølse frokost platte. Alt smagte godt. Kristoffer ville have fiskecarpacio, men det havde de ikke. Tjeneren kom med den forklaring "hvis jeg serverer dette til dig, giver du ingen drikkepenge og kommer ikke igen. Men tager du, det jeg anbefaler, bliver du så glad, at du giver mig drikkepenge og kommer igen. Derefter fik vi Cappucino.

Vi skulle være kørt kl. 3, men besluttede at blive her til 16.30. Peter W gik lige ned til "Sjo-Sjo" og fortalte vi kom senere. Nu slentrede vi rundt og kiggede på den lille havn og butikkerne. Det var mest turistskrammel de havde.

Coronopus squamatus

Parietaria

Punica granatum

Alm. Ravnefod

Springknap

Granatæble

Mur med Coronopus squamatus Ravnefod

Punica granatum Granatæble

Primosten

Det sidste stop var i Primosten. Her gik vi ind i den gamle bydel, som lå på en klippekold med en kirke på toppen. Husene i krogede gader i et virvar. Thøger, Kristoffer, Dagmar, Peter og Lene gik op til kirken og bagefter hele vejen rundt om klippekolden langs vandet på en vej som virkede nyanlagt nogle steder. Der så vi

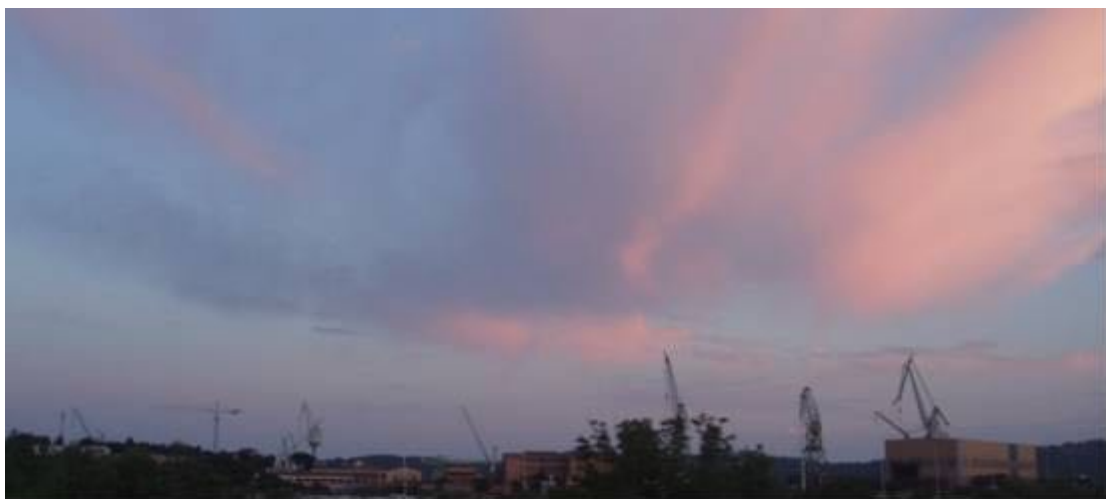
Eriobotrya japonica Japansk Mispel

Hyoscyamus albus Hvid Bulmeurt

Morus alba
Pittosporum tobira
Ephedra foeminea
Ecballium elaterium
Hyoscyamus albus
Pallenis spinosa
Echium angustifolium
Opuntia ficus-indica
Tamarix
Ficus carica
Verbascum thapsus
Crithmum maritimum
Eriobotrya japonica

Hvid Morbær
Alm. Klæbefrø
Hængende Ledris
Æselagurk
Hvid Bulmeurt
Tornet Stjernekurv
Smalbladet Slangehoved
Ægte Figenkaktus
Tamarisk
Figen
Filtet Kongelys
Stranddild
Japansk Mispel

Solnedgang – turen er slut

Vi fandt et sted, hvor vi spiste proscuitto og drak øl til. Vi skulle være ved bussen 19.30. Nu skulle vi til lufthavnen, som vi nåede i fin stil og kunne checke ind med det samme. Men så let skulle det ikke være. Nu opdagede vi, at vores fly var 4 timer forsinket. Vi gik op ovenpå, hvor vi kunne få lidt at drikke. Vi satte os og læste, løste Soduko og kryds. Vi skulle igennem security check kl. 22.15. Da vi var kommet igennem, fik vi at vide, at vi kunne få en forfriskning på flyselskabets regning. Det var et brød med skinke og ost, eller pølse, dertil øl/juice sodavand eller vand. Så sad vi ellers og ventede og fik ingen informationer. Folk hang rundt forskellige steder og halvsov. Nogle lagde sig på bænke og sov og andre gik en tur i lokalet af og til. Vi havde det nu hyggeligt, selvom alle var meget trætte. Vores fly landede først klokken 02.50, men allerede 03.10 kunne vi gå ned til de ventende busser. Vi var ikke ret mange i det store fly, så vi kunne sætte os som vi ville, selvom vi havde fået et sædenummer.

Der arbejdes flittigt

Endelig kom vi af sted. Flyveturen gik godt, og vi landede i god behold kl. 5.25. Vi skulle igennem pas-kontrollen, men der var ingen til at checke passene. Nu skulle vi vente igen. Folk var ved at blive utålmodige. Efter 10 min kom vi endelig igennem. Kufferterne var allerede begyndt at komme. De blev hurtigt samlet op, og efter et farvelknus, spredte vi os i alle retninger. Nu skulle det blive rart at komme hjem og se dyner. Lene og Peter var hjemme kl. 6, og Dagmar kl. 6.40. Dorte og Morten skulle nu til hovedbanen og med toget til Skive. Det var vi glade for, at vi ikke skulle. Dagmars vækkeur ringede kl. 14. Hun skulle til 60 års fødselsdag kl. 17.

Der ventes på fly

Orkideer på Hvar og i det centrale Dalmatien 16 – 23 maj 2008.

Orkide-taxa på de i alt 14 lokaliteter:

Lokaliteterne 1-6 er beliggende på øen Hvar, mens lokaliteterne 7-13 er beliggende i det centrale Dalmatien nord for Split (region Dalmatinska Zagora), og lok. 14 er beliggende nordvest for Knin (region Lika).

***Ophrys apifera* FB (7, 11, 14)**

***Ophrys bertolonii* AB (14)**

***Ophrys fuciflora* subsp. *apulica* nær AB-AB (1, 2)**

***Ophrys fuciflora* subsp. *fuciflora* FB (7, 11, 12, 14)**

***Ophrys fuciflora* (*dinarica*) FB (7, 11, 12, 14)**

***Ophrys fuciflora* subsp. *tetraloniae* K-BB (7)**

***Ophrys scolopax* subsp. *cornuta* FB-nær AB (3, 4, 5, 10, 12, 13)**

***Ophrys sphegodes* subsp. *atrata* AB (3, 4, 6, 12)**

***Anacamptis coriophora* subsp. *coriophora* K-FB (7, 8, ?11, 12, ?13, 14)**

***Anacamptis coriophora* subsp. *fragrans* K-FB (1, 3, ?14)**

***Anacamptis laxiflora* subsp. *laxiflora* FB (7, 8)**

***Anacamptis morio* subsp. *morio* FB-AB (7, 9, 10, 12, 13, 14)**

***Anacamptis pyramidalis* BB-FB (6, 7, 11, 13)**

***Cephalanthera damasonium* K-FB (10, 12, 14)**

***Cephalanthera longifolia* FB (10, 13)**

***Coeloglossum viride* FB (10)**

***Epipactis microphylla* FB (4)**

***Gymnadenia conopsea* subsp. *conopsea* FB (8, 10)**

***Himantoglossum* cf. *adriaticum* FB (iagttaget fra bus)**

Limodorum abortivum K-BAB (1, 2, 6, 7, 11, 12, 13, 14)

Listera ovata VEG (10)

Neotinea maculata AB (3, 6)

Neotinea tridentata subsp. tridentata FB (10)

Orchis anthropophora BAB-AB (3, 4)

Orchis italica AB (3)

Orchis pauciflora BAB-AB (23, 10)

Orchis purpurea subsp. purpurea AB (14)

Orchis quadripunctata nær AB-AB (1, 3, 4, 5, 6)

Platanthera bifolia cf. subsp. latiflora FB (14)

Platanthera chlorantha K-FB (9)

Serapias parviflora K-BB (1, 2, 3)

Ialt fandtes 31 taxa - heraf 8 taxa tilhørende Ophrys.

Forklaring af forkortelser:

K	Knop
BB	Begyndende blomstring
FB	Fuld blomstring
BAB	Begyndende afblomstring
AB	Afblomstret
VEG	Vegetativ

Lokaliteter

Hvar

Lokalitet 1.

17. maj
Ca. 500 meter nordvest for Pitve.
Terrasser med oliven og vin samt områder med garrigue.

Ophrys fuciflora subsp. *apulica*

Anacamptis coriophora subsp. *fragrans*
Limodorum abortivum
Orchis quadripunctata
Serapias parviflora

Lokalitet 2.

17. maj
1,5 km øst for Pitve mod Jelsa.
Vejkant langs den offentlige vej.

Ophrys fuciflora subsp. *apulica*

Limodorum abortivum
Serapias parviflora

Lokalitet 3.

18. maj
Mellem Grodinj og Visoka.
Tørre engstykker og lyse fyrrelunde.

Ophrys scolopax subsp. *cornuta*
Ophrys sphegodes subsp. *atrata*

Anacamptis coriophora subsp. *fragrans*
Neotinea maculata
Orchis anthropophora
Orchis italica
Orchis cf. *pauciflora*
Orchis quadripunctata
Serapias parviflora

Lokalitet 4.

18. maj
Nord for Humac.
Vejkanter langs hovedvejen på Hvar.

Ophrys scolopax subsp. *cornuta*
Ophrys sphegodes subsp. *atrata*

Orchis anthropophora
Orchis quadripunctata
Epipactis microphylla

Lokalitet 5.

19. maj
Omegnen af Selca.
Vejkanter og garrique.

Ophrys scolopax subsp. *cornuta*

Orchis quadripunctata

Lokalitet 6.

19. maj
Mellem Brusje og Hvar by.
Fyrreskov med lysninger.

Ophrys sphegodes subsp. *atrata*

Anacamptis pyramidalis
Limodorum abortivum
Neotinea maculata
Orchis quadripunctata

Dalmatien (Dalmatinska Zagora og Lika)

Lokalitet 7.

20. maj

Postinje Donje (ved østlige skiltning mod Ramljane)
Græsdominerede bakker og erosionsrender på høje vejskrænter.

Ophrys apifera
Ophrys fuciflora subsp. *fuciflora*
Ophrys fuciflora (*dinarica*)
Ophrys fuciflora subsp. *tetraloniae*

Anacamptis coriophora subsp. *coriophora*
Anacamptis laxiflora subsp. *laxiflora*
Anacamptis morio subsp. *morio*
Anacamptis pyramidalis
Limodorum abortivum

Lokalitet 8.

20. maj
Muc (vestlige udkant ved byskilt)
Fugtige til våde enge.

Anacamptis coriophora subsp. *coriophora*
Anacamptis laxiflora subsp. *laxiflora*
Gymnadenia conopsea subsp. *conopsea*

Lokalitet 9.

20 maj
Omkring Zelo (nordvest for Sinj).
Enge og lyse krat.

Anacamptis morio subsp. *morio*
Platanthera chlorantha

Lokalitet 10.

20. maj
Syd for Zelo (flere stop)
Kalkrige overdrev (karst) med krat domineret af *Carpinus australis* og *Fraxinus ornus*.

Ophrys scolopax subsp. *cornuta*

Anacamptis morio subsp. *morio*
Cephalanthera damasonium
Cephalanthera longifolia
Coeloglossum viride

Gymnadenia conopsea
Listera ovata
Neotinea tridentata subsp. tridentata
Orchis pauciflora

Lokaliteterne 11 og 12 er beliggende i Centina dalen, nord for floden Centina.

Lokalitet 11.

21. maj
Ca. 1 km nord for Ham (nordvest for Sinj).
Skråninger langs vejen.

Ophrys apifera
Ophrys fuciflora subsp. fuciflora
Ophrys fuciflora (dinarica)

Anacamptis coriophora cf. coriophora
Anacamptis pyramidalis
Limodorum abortivum

Lokalitet 12.

21. maj
Ca. 2 km nordvest for Ham ad blind vej (nordvest for Sinj).
Små engstykker mellem krat.

Ophrys fuciflora subsp. fuciflora
Ophrys fuciflora (dinarica)
Ophrys scolopax? (cornuta) subsp. cornuta
Ophrys sphegodes subsp. atrata

Anacamptis coriophora subsp. coriophora
Anacamptis morio subsp. morio
Cephalanthera damasonium
Limodorum abortivum

Lokalitet 13.

21. maj
Ca. 5 km syd for Sinj mod Split.
Krat med små engstykker.

Ophrys scolopax subsp. cornuta

Orchis coriophora cf. *coriophora*
Anacamptis morio subsp. *morio*
Anacamptis pyramidalis
Cephalanthera longifolia
Limodorum abortivum

Lokalitet 14.

22. maj

Dalen langs Zremanjo floden, mellem landsbyerne Palanca og Zremanjo Vrelo (nordvest for Knin).
Bakker og vejskrænter på skifer og kalk.

Ophrys apifera
Ophrys bertolonii
Ophrys fuciflora subsp. *fuciflora*
Ophrys fuciflora (*dinarica*)

Anacamptis coriophora subsp. *coriophora* (og måske subsp. *fragrans*)
Anacamptis morio subsp. *morio*
Cephalanthera damasonium
Limodorum abortivum
Orchis purpurea subsp. *purpurea*
Platanthera bifolia cf. subsp. *latiflora*

Den 22. maj iagttog vi fra bussen *Himantoglossum* cf. *adriaticum* på enge nær Sibenik langs hovedvejen mellem Drnis og Sibenik.

Vi besøgte typelokaliteterne for samtlige taxa relateret til *Ophrys fuciflora* s.l.:

***Ophrys pharia* (= *O. fuciflora* subsp. *apulica*) Lokalitet 1.**

***Ophrys holoserica* subsp. *laxiflora* (= *O. fuciflora* subsp. *tetraloniae*) Lokalitet 7.**

***Ophrys dinarica* (= *O. fuciflora* "var. *dinarica*") Lokalitet 14.**

Bemærkninger og diskussion.

Ophrys apifera

Blev set i fuld blomst på tre lokaliteter. Især på lok. 14 sås arten i mængde.

Ophrys fuciflora subsp. apulica

Planterne på Hvar giver anledning til en del forvirring. Flere forfattere opfatter disse planter som endemiske for Hvar under navnene *Ophrys pharia* P. Devillers & J. Devillers-Terschuren og *O. heldreichii* subsp. *pharia* (P. Devillers & J. Devillers-Terschuren) Kreutz samt *O. apulica* subsp. *pharensis* R. Kranjcev. At Kreutz henfører planterne under *O. heldreichii* kan undre, da denne har tydeligt trelappet læbe, hvilket ikke ses hos planterne på Hvar.

Planterne på Hvar har stor lighed med *Ophrys fuciflora* subsp. *apulica*, og de bør efter min mening henføres til denne. Subsp. *apulica* kan således ikke opfattes som en italiensk endem.

Vi eftersøgte underarten på den klassiske lokalitet nordvest for Pitve. På lokalitetens eksponerede, varme bakker fandt vi 11 afblomstrede planter. Lykkeligvis fandt vi en hidtil ukendt population på en skyggefuld vejrabat langs den offentlige vej ca. 1,5 km øst for Pitve mod Jelsa. Her voksede 12 skud (6 af disse tilhørte samme individ), hvoraf 6 skud var afblomstrede og 6 skud havde mellem 1 og 3 friske blomster.

Ophrys fuciflora subsp. fuciflora samt O. dinarica

Subsp. *fuciflora* fandtes på ialt 4 lokaliteter. På samtlige lokaliteter sås helt typiske subsp. *fuciflora* sammen med den såkaldte *O. dinarica* (epitetet er relateret til de nærliggende dinariske alper, Dinara-bjergene, der danner grænse til Bosnien). Sidstnævnte er beskrevet under navnet *Ophrys dinarica* R. Kranjcev & P. Delforge og siden kombineret til underart under *O. holoserica* af Kreutz og under *O. fuciflora* af R. Kranjcev.

I de meget individrige populationer er billedet noget forvirrende. Den morfologiske variation er stor, men i store træk lader typiske individer af subsp. *fuciflora* og *dinarica* sig adskille, selvom billedet utydeliggøres noget af de mange individer, der danner overgange mellem de to.

Billedet er det samme på flere enge i Abruzzo i Italien. Mine fotos af formodede *dinarica* herfra er bekræftet af R. Kranjcev og H. Zelesny.

Det bør diskuteres at kombinere *O. dinarica* til varietet under subsp. *fuciflora*, da den opfylder definitionen for denne kategori som foreslået i Pedersen & Faurholdt (2007, side 58).

Ophrys fuciflora subsp. tetraloniae

På lokalitet 7 sås underarten i erosionsrender på en høj vejskrænt. I alt fandtes ca. 15 planter i knop og 2 planter med hver én udsprunget blomst.

De to sete blomster havde lighed med blomsterne af den nyligt beskrevne *O. holoserica* subsp. *laxiflora* (type-lokaliteten er netop vor lok. 7). Disse blomster lader sig dog ikke adskille fra blomsterne hos planter, der i Molise (Italien) vokser som spredte individer i populationer af normalt udseende subsp. *tetraloniae*. Da sådanne typiske planter også er set på lok. 7 (af R. Kranjcev, H. Zelesny og P. Delforge), bør subsp. *laxiflora* nok opfattes som en del af lokal variation hos subsp. *tetraloniae* (jeg har ikke set lignende planter i Istrien).

Ophrys scolopax subsp. cornuta

Underarten blev set på 6 lokaliteter (3 på Hvar og 3 i det centrale Dalmatien). Planterne i dette område er beskrevet som en selvstændig art, *Ophrys rhodostephane* P. Devillers & Devillers-Terschuren, og siden kombineret til underart under *O. oestriifera* af Kreutz.

På eksponerede, tørre enge var planterne tæt på afblomstring, mens vi på mere skyggefulde områder så planter i fuld blomst. Næsten alle planter havde rosa til mørkerøde sepaler og petaler; på kun et par planter var disse hvide.

Efter min mening lader de kroatisk-planter sig ikke adskille fra subsp. *cornuta*, som jeg har set den på bl.a. Evia, Peloponnes, Naxos, Rhodos og Monte Gargano (It).

Anacamptis coriophora s.l.

Generelt oplevede vi subsp. *fragrans* som en mediterranean underart på Hvar og subsp. *coriophora* på kalkmergel (flysch) og på fugtige enge i lave bjerge langs de dinariske alpers sydlige opland.

På fastlandet fandt vi dog også subsp. *fragrans*, hvilket er helt i tråd med udbredelseskortet i den nyligt udgivne revision af slægten *Orchis* af Kretschmer et al (2007). På dette kort vises et overlap af de to underarter på det kroatisk fastland

Subsp. *coriophora* har generelt et kort, ofte noget ægformet aks med mørkerøde blomster med kort, oftest tilbagebøjet midtlap på læben. Blomsterne er nærmest duftløse.

Subsp. *fragrans* har generelt kraftigt, velduftende blomster med rosa til lyst gråligrosa blomster i et mere langstrakt aks. Læbens midtlap er forlænget og i reglen nedadrettet.

Anacamptis laxiflora subsp. laxiflora og A. morio subsp. morio

Begge underarter sås i fuld blomst og i titusindtallige populationer på enge omkring henholdsvis Muc og Zelovo.

Coeloglossum viride

I et område syd for Zelevo, der mindede meget om Ölands-alvar, fandtes to individer i fuld blomst. Ifølge Krancjev (2005) er arten ikke angivet fra det centrale Dalmatien, men fra bjerge meget længere mod nordvest.

Epipactis microphylla

To individer i fuld blomst blev fundet på en vejrabat nord for Humac på Hvar. Ifølge udbredelseskortet hos Krancjev (2005) er der tale om første fund fra Hvar.

Litteratur

Krancjev, R. 2005: Hrvatske Orhideje. – Agencija za Komercijalnu Djelatnost, Zagreb.

En række artikler i tyske og belgiske orkidetidsskrifter (referencer oplyses efter ønske).

Maj 2008

Niels Faurholdt

Kroatiske skærmpanter.

Hvar og det centrale Dalmatien 16 – 23 maj 2008.

Anthriscus sylvestris

Bunium bulbocastanum

Chaerophyllum bulbosum

Chaerophyllum coloratum

Chaerophyllum temulum

Crithmum maritimum

Daucus carota

Eryngium campestre

Foeniculum vulgare

Laserpitium krapfii s.l.

Oenanthe silaifolia

Orlaya grandiflora

Orlaya daucorlaya

Selinum carvifolia

Scaligeria napiformis

Scandix pecten-veneris

Smyrnum olusatrum

Smyrnum perfoliatum

Tordylium apulum

Torilis arvensis s.l.

maj 2008 Niels Faurholdt og Peter Wind

Hermed følger listen over de iagttagne dagsommerfugle;

<i>Aporia crataegi</i>	Sortåret hvidvinge.
<i>Argynnis adippe</i>	Skovperlemorsommerfugl
<i>Argynnis paphia</i>	Kejserkåbe
<i>Clossiana euphrosyne</i>	Rødlig perlemorsommerfugl.
<i>Callophrys rubi</i>	Grøn busksommerfugl
<i>Celastrina argiolus</i>	Skovblåfugl.
<i>Coenonympha pamphilus</i>	Okkergul randøje.
<i>Colias crocea</i>	Orange høsommerfugl
<i>Glaucopsyche alexis</i>	Kløverblåfugl.
<i>Gonepteryx cleopatra</i>	Sydlig citronsommerfugl
<i>Iphiclides podalirius</i>	Sydeuropæisk svalehale.
<i>Liminitis camilla</i>	Hvid admiral.
<i>Lycaena phlaeas</i>	Lille ildfugl.
<i>Pararge aegeria</i>	Skovrandøje.
<i>Pararge maera</i>	Skovvejrandøje
<i>Pararge megera</i>	Vejrandøje
<i>Pieris rapae</i>	Lille kålsommerfugl
<i>Plebejus idas</i>	Foranderlig blåfugl
<i>Polyommatus icarus</i>	Almindelig blåfugl
<i>Vanessa atalanta</i>	Admiral.
<i>Vanessa cardui</i>	Tidselsommerfugl.

Kærlig hilsen og mange tak for hyggeligt samvær

Thøger.

Fuglelisten følger her:

<i>Alauda arvensis</i>	Sanglærke
<i>Apus apus</i>	Mursejler
<i>Buteo buteo</i>	Musvåge
<i>Circaetus gallicus</i>	Slangeørn
<i>Corvus corax</i>	Ravn
<i>Corvus corone cornix</i>	Gråkrage
<i>Corvus monedula</i>	Allike
<i>Cuculus canorus</i>	Gøg
<i>Dilichon urbica</i>	Bysvale
<i>Emberiza malanocephala</i>	Hætteværbling
<i>Fringilla coelebs</i>	Bogfinke
<i>Galerida cristata</i>	Toplærke
<i>Hirundo rustica</i>	Landsvale
<i>Jynx torquilla</i>	Vendehals
<i>Larus argentatus</i>	Sølvmåge
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Sydlig nattergal
<i>Merops apiaster</i>	Biæder
<i>Oriolus oriolus</i>	Guldpiprol
<i>Parus caeruleus</i>	Blåmejse
<i>Parus major</i>	Musvit
<i>Passer domesticus</i>	Gråspurv
<i>Passer hispaniolensis</i>	Spansk spurv
<i>Passer montanus</i>	Skovspurv
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	Klippesvale
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	Alpekrage
<i>Upupa epops</i>	Hærfugl

Mvh

Christoffer

Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
Latin		
<i>Acer campestre</i>	Navr	
<i>Acer monspessulanum</i>	Fransk Løn	856
<i>Acer obtusatum</i>	Butlappet Løn	858
<i>Aegilops geniculata</i>	Knæbøjjet Gedeøje	2467
<i>Aethionema saxatile</i>	Klippeurt	340
<i>Ailanthus altissima</i>	Skyrækker	842
<i>Ajuga genevensis</i>	Fjeld-Læbeløs	1423
<i>Ajuga reptans</i>	Krybende Læbeløs	1424
<i>Alkanna tinctoria</i>	Farve-Stilkfrø	
<i>Alliaria petiolata</i>	Løggarse	
<i>Allium subhirsutum</i>	Randhåret Løg	2227
<i>Anagallis foemina</i>	Blå Arve	1199
<i>Andrachne telephioides</i>	Avneblad	821
<i>Anthericum liliago</i>	Ugernet Edderkopurt	2094
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Vild Kørvel	
<i>Anthyllis vulneraria ssp. praepropera</i>	Rødblomstret Rundbælg	690
<i>Arabis glabra</i>	Tårnurt	
<i>Arabis hirsuta</i>	Stivhåret Kalkkarse	
<i>Arbutus unedo</i>	Vestligt Jordbærtræ	1176
<i>Aristolochia clematitis</i>	Hjertebladet Slangerod	67
<i>Aristolochia lutea</i>	Gul Slangerod	
<i>Aristolochia rotunda</i>	Rund Slangerod	63
<i>Arrhenatherum elatius</i>	Draphavre	
<i>Artemisia absinthium</i>	Have-Malurt	
<i>Asparagus acutifolius</i>		
<i>Asplenium trichomanes ssp. pachyrachis</i>	Underart af Rundfinnet Radeløv	2525
<i>Astragalus monspessulanus</i>	Fransk Astragel	
<i>Astragalus onobrychis</i>	Fane-Astragel	
<i>Avena strigosa</i>	Pur-Havre	
<i>Bellardia trixago</i>		1653
<i>Beta vulgaris ssp. maritima</i>	Strand-Bede	80
<i>Blackstonia perfoliata</i>	Gyldenurt	1249
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Skov-Stilkaks	
<i>Briza maxima</i>	Stor Hjertegræs	2460
<i>Briza minor</i>	Liden Hjertegræs	
<i>Bromus erectus</i>	Opret Hejre (Marianne græs)	
<i>Bromus hordeaceus ssp. hordeaceus</i>	Blød Hejre	

Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Bromus sterilis</i>	Gold Hejre	
<i>Bunias erucago</i>	Ager-Takkeklap	311
<i>Bunium bulbocastanum</i>	Jordkastanje	
<i>Campanula cervicaria</i>	Hvas Klokke	
<i>Carex flacca</i>	Blågrøn Star	
<i>Carex hostiana</i>	Skede-Star	
<i>Carpinus betulus</i>	Avnbøg	
<i>Carpinus orientalis</i>	Orientalisk Avnbøg	36
<i>Celtis australis</i>	Alm. Nældetræ	39
<i>Centaurea tuberosa</i>		
<i>Centaureum erythraea</i>	Mark-Tusindgylden	1251
<i>Ceterach officinarum</i>	Miltbregne	2532
<i>Chaerophyllum bulbosum</i>	Knold-Hulsvøb	
<i>Chaerophyllum coloratum</i>	Gulblomstret Hulsvøb	
<i>Chaerophyllum temulum</i>	Alm. Hulsvøb	
<i>Cicerbita pancicii</i>	Turt	
<i>Cistus creticus</i>		962
<i>Cistus monspeliensis</i>	Smalbladet Cistus	966
<i>Cistus salvifolius</i>	Salviebladet Cistus	965
<i>Cladium mariscus</i>	Hvas Avneknippe	
<i>Colutea arborescens</i>	Alm. Blærebælg	449
<i>Consolida</i>	Ridderspore	264
<i>Convolvulus cantabrica</i>	Rank Snerle	1329
<i>Cornus mas</i>	Kirsebær-Kornel	1068
<i>Cornus sanguinea</i>	Rød Kornel	1069
<i>Coronilla emerus</i>	Perlebælg	693
<i>Coronilla scorpiodes</i>	Enårig Perlebælg	701
<i>Coronopus squamatus</i>	Ravnefod	374
<i>Cotinus coggygia</i>	Parykbusk	870
<i>Crataegus monogyna</i>	Engriflet Hvidtjørn	
<i>Crepis dioscoridis</i>		
<i>Crepis rubra</i>	Rød Høgeskæg	2070
<i>Crithmum maritimum</i>	Stranddild	1101
<i>Crupina crupinastrum</i>	Flerblomstret Krybefrø	2009
<i>Cynara scolymus</i>	Artiskok	1980
<i>Cynoglossum creticum</i>	Blå Hundetunge	1402
<i>Dactylis glomerata ssp. glomerata</i>	Alm. Hundegræs	
<i>Dasypyrum villosum</i>	Børsterug	2468

Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Daucus carota</i>	Vild Gulerod	1168
<i>Dianthus carthusianorum</i>	Kartøjser-Nellike	
<i>Dictamnus albus</i>	Gasurt	
<i>Dorycnium hirsutum</i>	Håret Hanefod	676
<i>Dorycnium pentaphyllum ssp. germanicum</i>	Snerre-Hanefod	677
<i>Ecballium elaterium</i>	Æselagurk	1032
<i>Echinaria capitata</i>	Pindsvinegræs	2461
<i>Echium angustifolium</i>	Smalbladet Slangehoved	1382
<i>Echium italicum</i>	Bleg Slangehoved	1380
<i>Echium vulgare</i>	Alm. Slangehoved	
<i>Edraianthus dalmaticus</i>	Svøb-Bægerklokke	
<i>Edraianthus tenuifolius</i>	Smalbladet Bægerklokke	
<i>Ephedra foeminea</i>	Hængende Ledris	
<i>Erica lusitanica</i>	Lusitansk Klokkelyg	1179
<i>Erigeron annuus</i>	Smalstråle	
<i>Eriobotrya japonica</i>	Japanmispel	429
<i>Euonymus europaeus</i>	Alm. Benved	
<i>Euphorbia cyparissias</i>	Cypres-Vortemælk	816
<i>Euphorbia exigua</i>	Liden Vortemælk	
<i>Euphorbia helioscopia</i>	Skærm-Vortemælk	799
<i>Euphorbia spinosa</i>	Tornet Vortemælk	795
<i>Ficus carica</i>	Figen	42
<i>Filago vulgaris</i>	Kugle-Museurt	1812
<i>Filipendula vulgaris</i>	Knoldet Mjødurt	
<i>Foeniculum vulgare</i>	Alm. Fennikel	1108
<i>Fraxinus ornus</i>	Manna-Ask	1245
<i>Fritillaria messanensis (Ægget!)</i>	Vibeæg	2151
<i>Fumana procumbens</i>	Gotlands-Soløje	1011
<i>Fumaria officinalis</i>	Læge-Jordrøg	306
<i>Galeopsis</i>	Hanekro	
<i>Galium mollugo</i>	Hvid Snerre	1294
<i>Galium oreophilum</i>		
<i>Genista germanica</i>	Tysk Visse	
<i>Genista silvestris</i>	Gren-Visse	
<i>Geranium columbinum</i>	Storbægret Storkenæb	
<i>Geranium dissectum</i>	Kløftet Storkenæb	745
<i>Geranium lucidum</i>	Skinrende Storkenæb	749
<i>Geranium purpureum</i>	Purpur-Storkenæb	748

Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Gladiolus communis</i>	Alm. Jomfrufinger	
<i>Globularia cordifolia</i>	Lav Kugleblomst	
<i>Haplophyllum</i>	Skærmrude	
<i>Hedypnois cretica</i>	Ribbekurv	
<i>Helianthemum nummularium ssp. obscurum</i>	Bakke-Soløje	996
<i>Helianthemum oelandicum ssp. italicum</i>	Ølands-Soløje	
<i>Helianthemum salicifolium</i>	Pilebladet Soløje	1001
<i>Helichrysum stoechas</i>	Karry-Evighedsblomst	1824
<i>Helleborus cyclophyllus</i>	Rundbladet Juleros	203
<i>Herniaria hirsuta</i>	Håret Brudurt	139
<i>Hieracium caespitosum</i>	Eng-Høgeurt	
<i>Hippocrepis ciliata</i>	Børste-Hestesko	707
<i>Hymenocarpus circinnatus</i>	Hindebælg	692
<i>Hyoscyamus albus</i>	Hvid Bulmeurt	1555
<i>Hyparrhenia hirta</i>	Tvillingskæggræs	2491
<i>Hypericum rumeliacum</i>	Kalk-Perikon	
<i>Juglans regia</i>	Valnød	
<i>Juncus maritimus</i>	Strand-Siv	2502
<i>Juniperus communis</i>	Alm. Ene	13
<i>Knautia integrifolia</i>	Enårig Blåhat	1736
<i>Koeleria macrantha</i>	Spinkel Kambunke	
<i>Lagurus ovatus</i>	Harehale	2473
<i>Laserpitium krapfii</i>	Gul Foldfrø	
<i>Lathyrus vernus</i>	Vår-Fladbælg	
<i>Lavandula stoechas</i>	Sommerfugle-Lavendel	1528
<i>Legousia falcata</i>	Storbægret Venusspejl	1781
<i>Ligustrum vulgare</i>	Alm. Liguster	
<i>Lilium candidum</i>	Madonna-Lilje	2148
<i>Linum austriacum</i>	Østrigsk Hør	
<i>Linum tenuifolium</i>	Smalbladet Hør	787
<i>Linum trigynum</i>	Fin Hør	783
<i>Lithospermum arvense ssp. arvense</i>	Rynket Stenfrø	1349
<i>Lithospermum officinale</i>	Læge-Stenfrø	
<i>Lonicera etrusca</i>	Etruskisk Gedeblad	1712
<i>Lotus corniculatus</i>	Alm. Kællingetand	625
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Trævlekrone	
<i>Malva sylvestris</i>	Alm. Katost	898

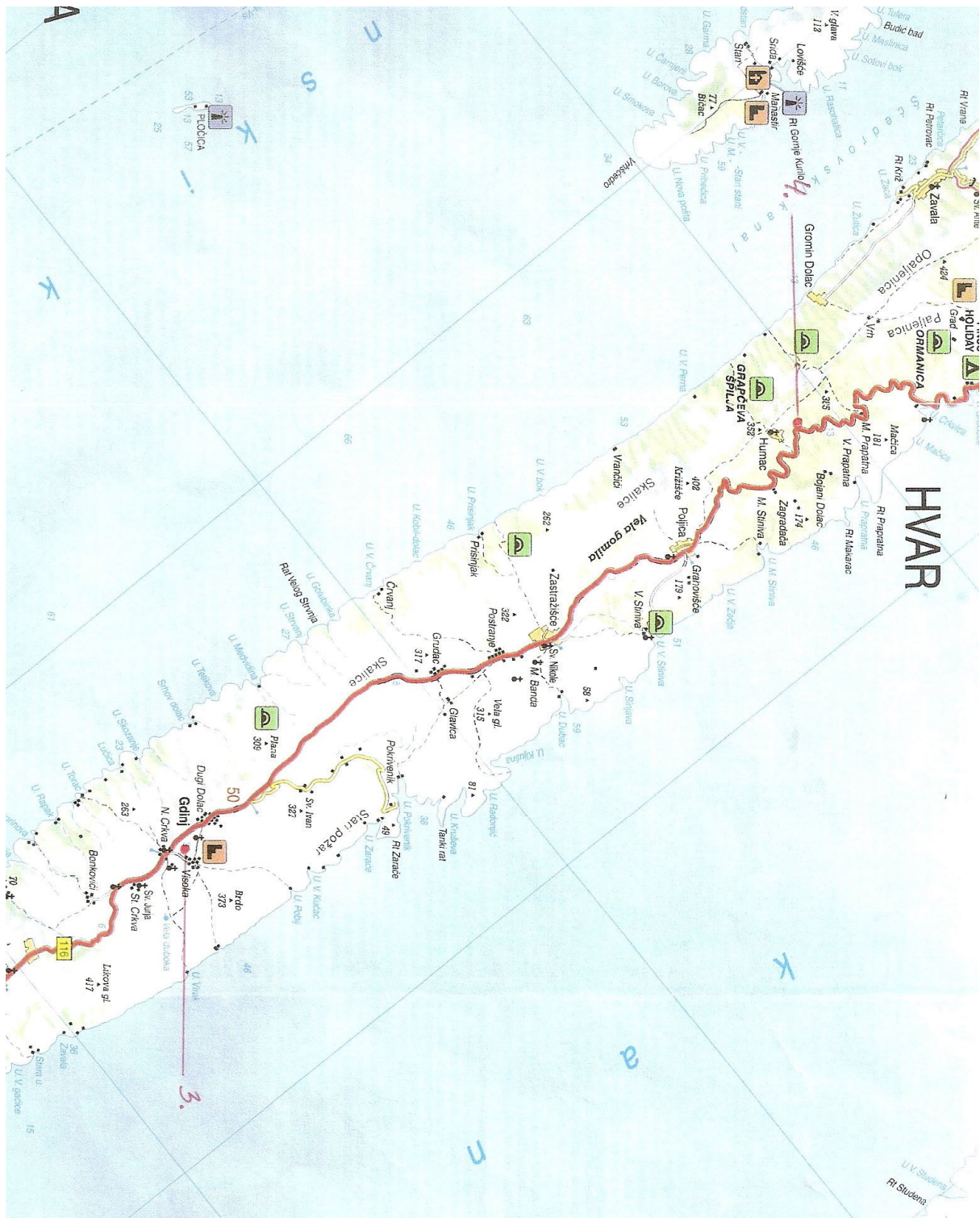
Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Marrubium vulgare</i>	Kransburre	1445
<i>Melampyrum barbatum ssp. barbatum</i>	Skægget Kohvede	
<i>Melampyrum cristatum</i>	Kantet Kohvede	
<i>Melilotus</i>	Stenkløver	570
<i>Micromeria juliana</i>	Aks-Murtråd	1504
<i>Micromeria nervosa</i>		1505
<i>Minuartia</i>	Norel	
<i>Morus alba</i>	Hvid Morbær	43
<i>Morus nigra</i>	Sort Morbær	
<i>Muscari comosum</i>	Duskhyacint	2201
<i>Myrtus communis</i>	Alm. Myrte	1052
<i>Nigella damascena</i>	Jomfru i det grønne	231
<i>Oenanthe silaifolia</i>	Knold-Klaseskærm	
<i>Onobrychis aequidentata</i>		720
<i>Onobrychis viciifolia</i>	Esparsette	
<i>Onosma arenarium</i>	Sand-Æselurt	1366
<i>Onosma echioides</i>	Storbægret Æselurt	1359
<i>Opuntia ficus-indica</i>	Ægte Figenkaktus	1040
<i>Orlaya daucorlaya</i>	Gulerods-Bredfrø	1167
<i>Orlaya grandiflora</i>	Storblomstret Bredfrø	1166
<i>Ornithogalum gussonii</i>	Fuglemælk	
<i>Orobancha ramosa</i>	Grenet Gyvelkvæler	
<i>Ostrya carpinifolia</i>	Humlebøg	37
<i>Oxalis articulata</i>	Rosenrød Surkløver	736
<i>Paliurus spina-christi</i>	Kristustorn	881
<i>Pallenis spinosa</i>	Tornet Stjernekurv	1847
<i>Parietaria</i>	Springknap	
<i>Paronychia kapela</i>	Nedliggende Negleurt	
<i>Paulownia tomentosa</i>	Kejsertræ	1585
<i>Pedicularis friderici-augusti</i>	Finbladet Troidurt	
<i>Petrorhagia prolifera</i>	Alm. Knopnelike	188
<i>Phillyrea latifolia</i>	Bredbladet Stenved	1247
<i>Phyteuma orbiculare</i>	Kugle-Rapunsel	
<i>Picris hieracioides</i>	Ru Bittermælk	2049
<i>Pinus halepensis</i>	Aleppo-Fyr	1
<i>Pistacia lentiscus</i>	Mastikstræ	865
<i>Pistacia terebinthus</i>	Mastiktræ	861
<i>Pittosporum tobira</i>	Alm. Klæbefrø	402

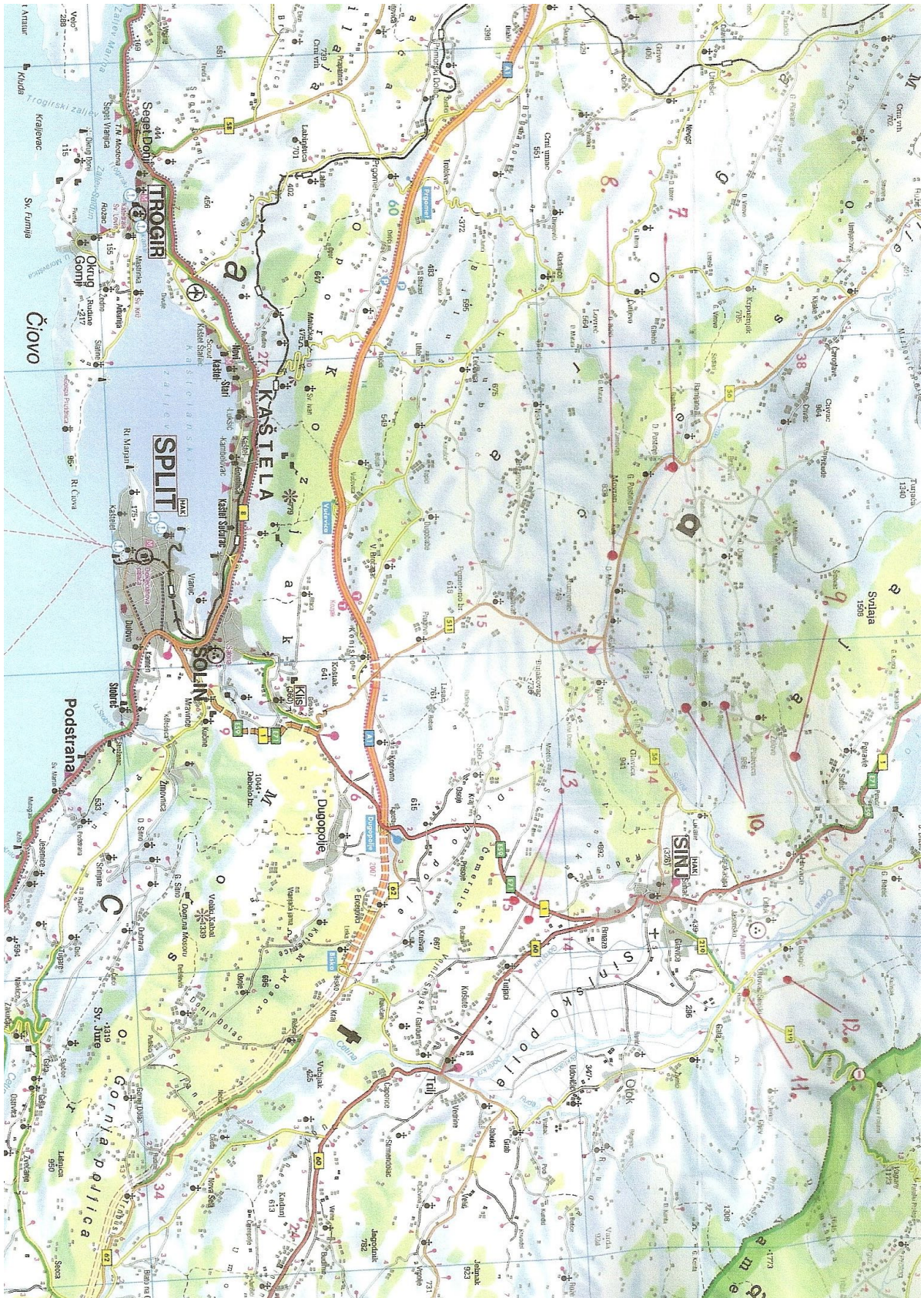
Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Plantago media</i>	Dunet Vejbred	1694
<i>Plantago serpentina</i>	Slange-Vejbred	
<i>Polycarpon tetraphyllum</i>		141
<i>Polygala major</i>	Stor Mælkeurt	
<i>Potentilla laciniosa</i>	Fliget Potentil	
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	
<i>Prunus spinosa</i>	Slåen	424
<i>Psoralea bituminosa</i>	Vellugtende Spidskløver	508
<i>Punica granatum</i>	Granatæble	1064
<i>Quercus ilex</i>	Sten-Eg	25
<i>Quercus pubescens</i>	Dun-Eg	31
<i>Quercus suber</i>	Kork-Eg	27
<i>Quercus aegilops</i>	Storfrugtet Eg	28
<i>Reichardia picroides</i>	Haresalat	2063
<i>Reseda alba</i>	Hvid Reseda	375
<i>Reseda lutea</i>	Gul Reseda	376
<i>Rhagadiolus stellatus</i>	Stjernefrø	2037
<i>Rhamnus alaternus</i>	Middelhavs-Vrietorn	885
<i>Rhinanthus minor</i>	Liden Skjaller	
<i>Robinia pseudacacia</i>	Alm. Robinie	488
<i>Rorippa armoracioides</i>	Guldkarse	
<i>Rosa canina</i>	Glat Hunderose	
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Rosmarin	1526
<i>Rubia peregrina</i>	Vild Krap	1305
<i>Ruta chalepensis</i>	Frynset Rude	827
<i>Ruta graveolens</i>	Alm. Rude	826
<i>Salix rosmarinifolia</i>	Rosmarin-Pil	
<i>Salvia sclarea</i>	Muskat-Salvie	1541
<i>Salvia triloba</i>	Trelappet-Salvie	
<i>Salvia verbenacea</i>	Jernurt-Salvie	1545
<i>Sanguisorba minor ssp. minor</i>	Blodstillende Bibernelle	
<i>Saxifraga tridactylites</i>	Trekløft-Stenbræk	
<i>Scaligeria napiformis</i>		1086
<i>Scandix pecten-veneris</i>	Jomfrukam	1097
<i>Scilla litardierei</i>		2184
<i>Scorzonera mollis</i>	Blød Skorsoner	
<i>Scrophularia canina</i>	Fliget Brunrod	1589
<i>Scrophularia peregrina</i>	Nældebladet Brunrod	1586

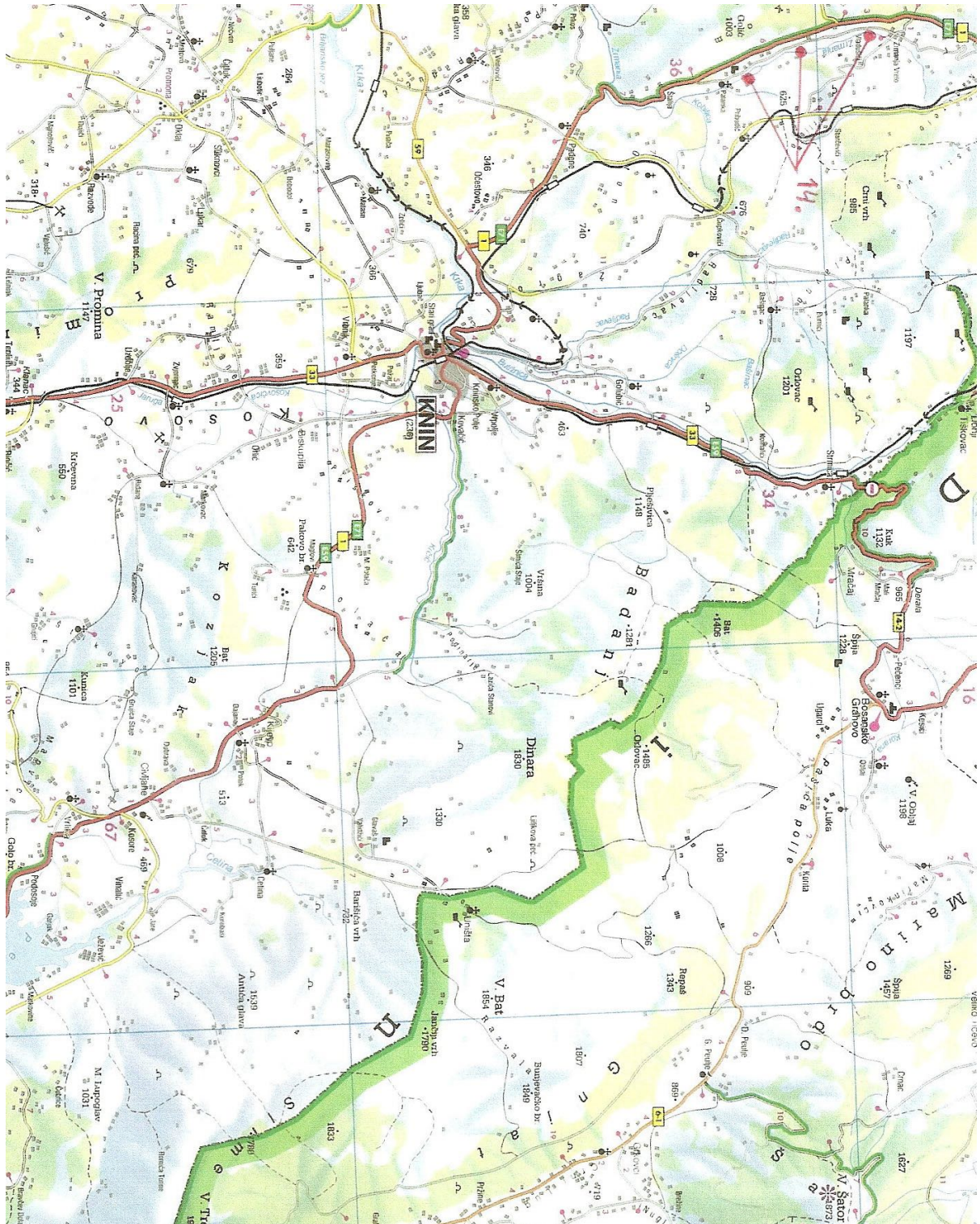
Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Securigera securidacea</i>	Hagebælg	
<i>Sedum acre</i>	Bidende Stenurt	385
<i>Sedum reflexum</i>	Bjerg-Stenurt	
<i>Sedum sexangulare</i>	Seksradet Stenurt	
<i>Senecio bicolor</i>	Gråblad	1911
<i>Silene conica</i>	Kegle-Limurt	182
<i>Silene cretica</i>	Stilk-Limurt	167
<i>Silene subconica</i>	Kirtlet Kegle-Limurt	
<i>Silene vulgaris</i>	Blæresmælde	157
<i>Smilaks aspera</i>	Orientalisk Sarsaparil/pigtråd	2222
<i>Smyrnium perfoliatum</i>	Lundgylde	1088
<i>Sorbus aria</i>	Aksel-Røn	
<i>Stachys germanica</i>	Filtet Galtetand	1485
<i>Stipa borysthenica</i>	Rusketet Fjergræs	
<i>Stipa pennata</i>	Alm. Fjergræs	2478
<i>Tamus communis</i>	Fruesegl	2282
<i>Tanacetum cinerariifolium</i>	Sølv-Okseøj	
<i>Teucrium chamaedrys</i>	Ædel Kortlæbe	1439
<i>Teucrium polium</i>		1442
<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	Akeleje-Frøstjerne	
<i>Thesium pyrenaicum ssp. alpestre</i>	Eng-Nålebæger	
<i>Thymus longicaulis</i>		
<i>Thymus striatus</i>	Nåle-Timian	
<i>Tordylium apulum</i>	Storkronet Skjoldfrø	1149
<i>Tragopogon porrifolius</i>	Havrerod	2055
<i>Tragopogon pratensis</i>	Eng-Gedeskæg	2059
<i>Trifolium alpestre</i>	Skov-Kløver	
<i>Trifolium angustifolium</i>	Smalbladet Kløver	668
<i>Trifolium montanum</i>	Bjerg-Kløver	
<i>Trifolium stellatum</i>	Stjerne-Kløver	662
<i>Trifolium tenuifolium</i>		
<i>Ulmus laevis</i>	Skærm-Elm	
<i>Ulmus minor</i>	Småbladet Elm	
<i>Umbilicus horizontalis</i>	Udspærret Navleblad	398
<i>Umbilicus rupestris</i>	Klippe-Navleurt	396
<i>Urospermum picroides</i>	"Rut Halefrø"	2040
<i>Valerianella ramosa</i>	Opblæst Vårsalat	

Planter ÷ orkideer noteret i Kroatien 2008	Dansk - Middelhavsflora eller Mogens Thornberg	Middelhavs flora- indeks
<i>Verbascum phoeniceum</i>	Purpur-Kongelys	1594
<i>Verbascum sinuatum</i>	Bugtet Kongelys	1601
<i>Verbascum thapsus</i>	Filtet Kongelys	1597
<i>Veronica cymbalaria</i>	Hvid Ærenpris	1646
<i>Veronica teucrium</i>	Bredbladet Ærenpris	
<i>Viburnum tinus</i>	Vinter-Snebolle	1711
<i>Vicia cracca</i>	Muse-Vikke	
<i>Vicia narbonensis</i>	Narbonne-Vikke	534
<i>Vicia tenuifolia</i>	Langklaset Vikke	
<i>Vicia villosa ssp. varia</i>	Glat Sand-Vikke	510
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	Alm Svalerod	1269
<i>Viola arvensis</i>	Ager-Stedmoderblomst	
<i>Viola kitaibeliana</i>	Dværg-Stedmoderblomst	931

Kroatien - maj 2008.**22/4 - 15 persons**

	Navn	Adresse
1	Niels Henrik Faurholdt	Solsikkevej 9, 4600 Køge
2	Peter Wind	Moesbakken 19, 8410 Rønde
3	Morten Kold-Christensen	Primulavej 18, 7800 Skive
4	Anne Dorthea Kold-Christensen	do
5	Hans Hinke	Ørningevej 17, 4140 Borup
6	Lene Boding Køhler	Kærmark 29, 2650 Hvidovre
7	Peter Køhler	do
8	Dagmar Marie Levisen	Prinsessegade 81,3, 1422 Kbh. K.
9	Thøger Harder	Parkvej 24, 4200 Slagelse
10.	Kjeld Præstegaard	Præstejorden 16, 2850 Nærum
11.	Ingrid Marianne Helkjær	Askevænget 11, 4800 Nykøbing F.
12.	Jette Andersen	Orla Lehmannsvej 8 st. tv., 2000 Frederiksberg
13	Christoffer Bugge Harder	Regensen, St. Kannikestræde 2, 1169 Kbh. K.